

קורס אחראי
בטיחות
שינוע חומ"ס

תקנות המשרד לאיכות הסביבה

משרדי ממשלה העוסקים בחומרים מסוכנים	
* האוצר (המכס)	* הפנים
* הגנת הסביבה	(כבאות והצלה, רישוי עסקים)
* בטחון (פיקוד העורף)	* ראש הממשלה (הוועדה
* בטחון פנים (משטרת ישראל)	לאנרגיה אטומית, יחידות סמך)
* הבריאות (מד"א, בתי חולים)	* התעשייה, המסחר והתעסוקה
* החקלאות	(הפיקוח על העבודה)
(חומרי הדברה בחקלאות)	* התשתיות הלאומיות
* התחבורה	(משק הדלק והאנרגיה)

תקנות הבטיחות בעבודה (גליון בטיחות, סיווג, אריזה, תיווי וסימון של אריזות), התשנ"ח-1998

*** 1. הגדרות**

"התקן" – הוראות תקן ישראלי- ת"י 2302- האלה:

(1) פרק א'- הגדרת הספר הכתום וסעיף 1.4

(2) פרק ג'- סעיפים 3.2 ו-3.3, פרק ה' ונספחים א', ב' ו-ג'.

"מחזיק במקום עבודה" – כל אחד מאלה:

(1) בעל מקום העבודה;

(2) המנהל בפועל את מקום העבודה;

(3) מי שבהשגחתו או בפיקוחו פועל מקום העבודה;

(4) המנהל בפועל של תאגיד, אם המפעל מצוי בבעלות תאגיד;

תקנות הבטיחות בעבודה (גליון בטיחות, סיווג, אריזה, תיווי וסימון של אריזות), התשנ"ח-1998

*** 1. הגדרות (המשך)**

"גליון בטיחות" *[Safety Data Sheet (SDS)]* – גליון המכיל מידע לגבי חומר

מסוכן, תכונותיו והשפעתו, הסיכונים הנובעים ממנו ודרכי מניעתם;

"חומר מסוכן" – כהגדרתו בחוק החומרים המסוכנים;

"מקום עבודה" – מקום עיסוק בחומר מסוכן;

"מפקח העבודה הראשי" – כמשמעותו בחוק ארגון הפיקוח על העבודה,

התשי"ד-1954;

"סוכן" – מי שעוסק בתיווך בין יצרן החומר המסוכן לבין מקבלו;

"עיסוק בחומר מסוכן" – עיבוד, ייצור, עריכת נסיונות ובדיקות, אריזה, אחסנה,

שינוע, וכל מלאכה אחרת שענינה טיפול בחומר המסוכן או עבודה באמצעות

חומר מסוכן.

תקנות הבטיחות בעבודה (גליון בטיחות, סיווג, אריזה, תיווי וסימון של אריזות), התשנ"ח - 1998

*** 2. מטרת התקנות**

מטרת תקנות אלה היא שמירה על בטיחותם ובריאותם של העובדים בחומר מסוכן ושל הנמצאים בסביבתו, ועל איכות הסביבה.

*** 3. צירוף גליון בטיחות לחומר**

(א) יצרן, יבואן, סוכן או משווק של חומר מסוכן –

(1) יארוז או יוודא אריזת החומר, לפי הענין, בהתאם לדרישות התקן ולסמן

את האריזה בהתאם לדרישות התקן ;

(2) יצרף אליו גליון בטיחות.

(ב) מחזיק במקום עבודה יחזיק ברשותו גליון בטיחות של כל חומר מסוכן שמקום

העבודה עוסק בו ; העתק מהגליון יוחזק במקום נגיש ובהישג ידם של העובדים

במקום העבודה.

(ג) עובד במקום עבודה המופקד על קבלת חומר מסוכן במקום העבודה מאחד

מהמנויים בתקנת משנה (א), יוודא כי לחומר המסוכן צורף גליון בטיחות.

תקנות הבטיחות בעבודה (גליון בטיחות, סיווג, אריזה, תיווי וסימון של אריזות), התשנ"ח - 1998

*** 4. גליון בטיחות**

(א) גליון בטיחות ימולא לפי ההנחיות בתוספת ויכיל מידע בדבר הרכב החומר

המסוכן, הסיכונים הכרוכים בו, הפעולות שיש לעשות כדי למנוע את נזקיו

והפעולות שיש לנקוט במקרה שאירע נזק כתוצאה ממנו, לפי הענין, הכל

כמפורט להלן :

תקנות הבטיחות בעבודה (גליון בטיחות, סיווג, אריזה, תיווי וסימון של אריזות), התשנ"ח-1998

4. גליון בטיחות

1	זיהוי החמ"ס וזהות היצרן, היבואן, הסוכן או המשווק	9	תכונות פיסיקליות וכימיות
2	זיהוי מרכיבי החמ"ס	10	יציבות וריאקטיביות
3	סיכוני החומר המסוכן	11	רעילות (מידע טוקסיקולוגי)
4	הוראות עזרה ראשונה	12	מידע סביבתי
5	נוהל כיבוי אש	13	דרכי סילוק החומר
6	אמצעי זהירות	14	שינוע
7	טיפול ואחסנה	15	חקיקה ותקינה
8	אמצעים לצמצום חשיפה ומיגון אישי	16	מידע אחר

תקנות הבטיחות בעבודה (גליון בטיחות, סיווג, אריזה, תיווי וסימון של אריזות), התשנ"ח-1998

*** 4. גליון בטיחות (המשך)**

- (ב) גליון בטיחות יוכן על סמך המידע המעודכן ביותר ויהיה כתוב בעברית או באנגלית;
- (ג) גליון בטיחות יעודכן כאמור בתקנה 5 לאור כל מידע מהותי חדש ביחס לחומר המסוכן הנוגע לבטיחות, לבריאות ולאיכות הסביבה;
- (ד) מידע המהווה סוד מסחרי או מקצועי יכול שלא יימסר ובלבד שיימסר מידע שיאפשר טיפול בטוח בחומר לשם שמירה על שלומם ובריאותם של העובדים במקום העבודה, על הבטיחות ועל איה"ס.
- (ה) בסוף כל גליון בטיחות תירשם הצהרה "המידע המוצג בגליון נכתב בהסתמך על מיטב הידע והנסיון העכשווי".

תקנות הבטיחות בעבודה (גליון בטיחות, סיווג, אריזה, תיווי וסימון של אריזות), התשנ"ח-1998

*** 5. עדכון הגליון**

יצרן, יבואן, סוכן או משווק ישלח גליון בטיחות מעודכן כאמור בתקנה 4(ג) לכל עוסק בחומר מסוכן שקיבל ממנו חומר כאמור בשנה שקדמה לעדכון, אם נתברר לו מידע מהותי חדש הנוגע לחומר המסוכן והעלול להשפיע על בריאותו או בטיחותו של העוסק בו, או על איכות הסביבה.

תקנות הבטיחות בעבודה (גליון בטיחות, סיווג, אריזה, תיווי וסימון של אריזות), התשנ"ח-1998

*** 6. טיפול בחומר מסוכן וביידוע עובדים**

(א) עוסק בחומר מסוכן יפעל לפי הוראות גליון הבטיחות והוראות תווית הסימון.
(ב) מחזיק במקום עבודה, או מי שפועל מטעמו יביא בפני העובדים את תוכן הגליון של כל חומר מסוכן שבמקום העבודה כאמור בתקנות ארגון הפיקוח על העבודה (מסירת מידע והדרכת עובדים), התשמ"ד-1984, וימסור להם עותקים משלהם, לפי בקשתם.

**תקנות ארגון הפיקוח על העבודה (מסירת מידע והדרכת עובדים),
התשמ"ד - 1984**

חובת המעביד –

- ✦ למסור לעובד מידע בדבר סיכוני הבטיחות והבריאות במקום עבודתו;
- ✦ להדריך את עובדיו בנושאי בטיחות, באמצעות מדריך מתאים ולוודא שההדרכה הובנה על ידי העובד ושהוא פועל על פיה.
- ✦ חובת המעביד למסור לעובד תמצית בכתב של המידע בדבר הסיכונים במקום העבודה.
- ✦ לסמן ולשלט חומרים, ציוד ותהליכי עבודה מסוכנים.
- ✦ למסור לעובדים את תוצאות הבדיקות הסביבתיות ולכלל עובד את תוצאות הבדיקה הרפואית שעבר.

חובת העובד –

- ✦ להודיע למעביד על סיכון שנתגלה במקום העבודה שלא היה ידוע.
- ✦ להתייצב לכל הדרכה שזומן אליה.

**תקנות ארגון הפיקוח על העבודה (מסירת מידע והדרכת עובדים),
התשנ"ט - 1999**

*** 2. מסירת מידע בדבר סיכונים**

- ▲ מחזיק במקום עבודה ימסור לעובד במקום העבודה מידע עדכני בדבר הסיכונים במקום, ובפרט בדבר הסיכונים הקיימים בתחנות העבודה שבה מועסק העובד, וכן ימסור לו הוראות עדכניות לשימוש, להפעלה ולתחזוקה בטוחים של ציוד, של חומר ושל תהליכי עבודה במקום.

*** הדרכת עובדים**

- ▲ מחזיק במקום עבודה יקיים הדרכה בדבר מניעת סיכונים והגנה מפניהם ... ויוודא שכל עובד הבין את הסיכונים והוא בקיא דיו בנושאי ההדרכה, בהתאם לתפקידו ולסיכונים שלהם הוא חשוף...
- ▲ מחזיק במקום עבודה ינקוט אמצעים כדי לוודא שההדרכה שניתנה לעובדים הובנה על ידם כראוי וכי הם פועלים על פיה.

תקנות הבטיחות בעבודה (גליון בטיחות, סיווג, אריזה, תיווי וסימון של אריזות), התשנ"ח-1998 תוספת [תקנה 4(א)]: הנחיות להכנת גליון בטיחות; פרק א': כללי
1. תוספת זו מפרטת רק את עיקרי הפרטים שיש למלא בגליון הבטיחות וניתן לחוסיף עליהם פרטים לפי שיקול דעתו של ממלא הגליון. 2. גליון הבטיחות ימלא לכל פרקיו וחלקיו, על פי המפורט להלן; אין להשאיר חלקים ריקים או לרשום, ללא הצדקה, "לא נוגע" או "לא קיים מידע". 3. מידע שאינו נוגע מפורשות לאחד מפרקי הגליון יירשם בסעיף 16 (מידע אחר) שבפרק ב'. 4. פרקי גליון הבטיחות ימולאו בקצרה ובבהירות לפי ההנחיות שבתוספת.

תקנות הבטיחות בעבודה (גליון בטיחות, סיווג, אריזה, תיווי וסימון של אריזות), התשנ"ח-1998 תוספת [תקנה 4(א)]: הנחיות להכנת גליון בטיחות; פרק א': כללי
5. המידע שבגליון הבטיחות יתאים למידע הרשום בתווית האריזה – אם ישנה. 6. תאריך הכנת גליון הבטיחות או עדכונו האחרון יירשם בראש הגליון. 7. לצורך הכנת גליון הבטיחות ניתן להסתייע – א. בתקן <i>ISO 11014-1</i> המעודכן ביותר בזמן הכנת הגליון; ב. בדירקטיבה <i>91/155/EEC</i> של הקהילה האירופית כפי שתוקנה בדירקטיבה <i>93/112/EEC</i> ועל תיקוניה מזמן לזמן; ג. בתקן <i>ANSI Z400.1-1993</i> המעודכן ביותר בזמן הכנת הגליון.

חוקים בנושאי חומרים מסוכנים

* חוק החומרים המסוכנים

- ✕ מערכת רישוי – היתרי רעלים
- ✕ מעקב אחר חומרים מסוכנים בישראל
- ✕ פיקוח על יבוא חומרים מסוכנים לישראל
- ✕ צו פינוי רעלים
- ✕ פיקוח על יבוא ויצוא פסולת מסוכנת
- ✕ רישום תכשירי הדברה
- ✕ פיקוח על חומרים הפוגעים בשכבת האוזון
- ✕ פיקוח על סילוק פסולת רדיואקטיבית

חוקים בנושאי חומרים מסוכנים

* חוק רישוי עסקים

- ▲ תנאים מיוחדים ברשיון עסק
- ▲ תקנות סילוק פסולת מסוכנת
- ▲ תקנות מפעלים מסוכנים

* פקודת בריאות העם

- ▲ תקנות סילוק פסולת מסוכנת

* חוק התכנון והבניה

- ▲ תקנות תסקירי השפעה על הסביבה

* חוק שמירת הנקיון

- ✕ השלכת פסולת המכילה חומר מסוכן

חוק רישוי עסקים, תשכ"ח - 1968

* 1. צווים בדבר עסקים טעוני רישוי

(א) שר הפנים רשאי לקבוע בצווים עסקים טעוני רישוי ולהגדירם,

כדי להבטיח בהם מטרות אלה או מקצתן :

(1) איכות נאותה של הסביבה ומניעת מפגעים ומטרדים ;

(ב) היתנה אחת ממטרות הרישוי מטרה כמפורט להלן, טעון הצו

התייעצות –

(1) בסעיף קטן (א)(1) - עם השר לאיכות הסביבה ;

חוק החומרים המסוכנים, התשנ"ג - 1993

* 1. הגדרות (י' תיקון 1997)

חומר מסוכן – רעל או כימיקל מזיק.

ממונה – מי שהשר הסמיכו להיות ממונה לעניין חוק זה.

עיסוק * – לרבות יצור, יבוא, אריזה, מסחר, ניפוק, העברה, אחסנה, החזקה ושימוש.

רעל – כל חומר מן החומרים המפורטים בתוספת השניה, בין בצורתו הפשוטה ובין מעורב או ממוזג בחומרים אחרים.

חוק החומרים המסוכנים, התשנ"ג-1993

* 3. היתר רעלים

- א. לא יעסוק אדם ברעלים אלא אם כן יש בידו היתר רעלים מאת הממונה.
- ב. בהיתר הרעלים יפורטו מסחרו של בעל ההיתר, הרעלים שהוא רשאי לסחור בהם ומטרת השימוש בהם.
- ג. היתר רעלים יינתן רק למבקש שידוע כאדם הגון ולאחר שהוכיח להנחת דעתו של נותן ההיתר שהוא יודע קרוא וכתוב ושהוא מודע היטב לתכונות המסוכנות של אותם רעלים.

חוק החומרים המסוכנים, התשנ"ג-1993

* 3. היתר רעלים (המשך) (תיקון 1997)

- ד. תוקפו של היתר רעלים יהיה, לשנה אחת, לשנתיים, לשלוש או לתקופה הפחותה משנה או העולה על שלוש שנים, בהתאם לאמות מידה, ובכללן סוג המפעל, סוג הרעל וכמות הרעל, הכל כפי שקבע השר.

[היום מוסדר הנושא באמצעות:

תקנות החומרים המסוכנים (אמות מידה לקביעת תוקף היתרים), התשס"ג-2003.]

חוק החומרים המסוכנים, התשנ"ג-1993

* 3. היתר רעלים (המשך) (תיקון 1997)

ה. הממונה רשאי להתנות את מתן היתר הרעלים בתנאים מיוחדים שיש לקיימם לפני מתן ההיתר, כן רשאי הוא לקבוע בהיתר תנאים מיוחדים, ורשאי הוא, בכל עת, להוסיף או לגרוע מהם, הכל על מנת להגן על הסביבה או על בריאות הציבור.

ו. הממונה רשאי לבטל, בכל עת, היתר רעלים, מהטעמים המנויים בסעיף קטן (ה); לא יבטל הממונה היתר רעלים אלא לאחר שנתן לבעל ההיתר הזדמנות להשמיע את טענותיו.

חוק החומרים המסוכנים, התשנ"ג-1993

* 5. פנקס רעלים

- א. בעל היתר רעלים ינהל פנקסי רעלים לפי הטופס שבתוספת השלישית ובהם יירשמו כל קניה ומכירה של הרעלים.
- ב. בפנקס הקניות יפורטו תאריכה של כל קניה, החומרים שנקנו, כמותם וכן שמו של האדם שממנו נתקבלו.
- ג. בפנקס המכירות יפורטו תאריכה של כל מכירה, תיאורו של הרעל שנמסר וכמותו, השימוש לו הוא מיועד ושמו ומענו של הקונה.
- ד. כל רישום בפנקס המכירות ייעשה בזמן מסירת הרעל והקונה יחתום בצדו של הרישום; היתר המכירה לפי הזמנה בכתב תישמר והזמנה במקום החתימה.
- ה. אין למחוק או לשנות ברישום בפנקס ואין להוסיף עליו; העסקאות יירשמו בזו אחר זו ויצוינו במספרים סידוריים.
- ו. נפלה טעות סופר, אפשר להביא תיקון בשולי הפנקס אך אין לתקן את הרישום המקורי.
- ז. העברת רעלים מבית עסקו הסיטוני של בעלם אל בית עסקו הקמעוני, תירשם בפנקסים של שני בתי העסק כאילו נעשה מכר.
- ח. הפנקסים יישמרו ויהיו פתוחים לביקורתו של הממונה או של עובד ציבור שהוא הרשה לכך בכתב, שלוש שנים מיום הרישום האחרון בהם.

חוק החומרים המסוכנים, התשנ"ג-1993							
* התוספת השלישית [סעיף 5(א)] טופס 1: פנקס רעלים (מכירות) לענין טופס זה, "מכירה" – לרבות יצוא, מסחר, ניפוק או העברה.							
מספר סידורי	תאריך המכירה	שם הרעל	כמות הרעל ק"ג/ליטר*	שם הקונה ומענו	מס' היתר הרעלים של הקונה	השימוש לו מיועד הרעל	חתימת הקונה
..... טופס 2: פנקס רעלים (קניות) לענין טופס זה, "קניה" – לרבות יבוא ומסחר.							
מספר סידורי	תאריך הקניה	שם הרעל	כמות הרעל ק"ג/ליטר*	שם הספק ומענו			
* מחק את המיותר.							

חוק החומרים המסוכנים, התשנ"ג-1993	
* 4. רעלים מיובאים לא ימסור המכס רעלים המוכנסים לישראל אלא לאחד מאלה בלבד – (1) לבעל היתר רעלים; (2) למי שיש לו הרשאה בכתב מאת הממונה.	* 8. מכירת רעלים בידי סיטונאים בעל היתר רעלים שהוא סיטונאי או יצרן של רעלים – (1) לא ימכור רעלים אלא למי שהוא בעל היתר רעלים;

חוק החומרים המסוכנים, התשנ"ג-1993

*** 10. סיווג רעלים**

השר רשאי בתקנות –

- (1) לסווג רעלים, לפי מטרת שימושם, דרגת רעילותם או מידת הסכנה הכרוכה בשימושם, או לפי שיקולים אחרים;
- (2) לפטור רעלים או סוגים מהם מתחולתן של הוראות מסוימות של חוק זה;
- (3) לקבוע לגבי רעלים או סוגים שלהם הוראות בדבר ייצורם, יבואם, יצואם, אריזתם, המסחר בהם, ניפוקם, העברתם, החסנתם, החזקתם והשימוש בהם.

חוק החומרים המסוכנים, התשנ"ג-1993

*** 11. שינוי תוספות והחלפתן**

השר רשאי בצו –

- (1) לשנות את רשימת החומרים המפורטים בתוספת הראשונה או בתוספת השניה, וכן להחליף את התוספות האמורות כולן או חלקן;
- (2) לשנות או להחליף את הטפסים בתוספת השלישית.

*** 12. התקנת תקנות**

השר רשאי להתקין תקנות בדבר –

- (1) הטיפול בחומרים מסוכנים והשימוש בהם, ייצורם, יבואם, יצואם, אריזתם, המסחר בהם, ניפוקם, העברתם, החסנתם והחזקתם;
- (2) כל דבר אחר לפי חוק זה הטעון הסדר.

חוק החומרים המסוכנים, התשנ"ג-1993

16. סמכות ביקורת (תיקון 1997)

(א) הממונה או מי שהוא הסמיך לכך בכתב, רשאי לבקר בכל עת בכל עסק, חנות או מקום, שבהם עוסקים, או הנחשדים שעוסקים בהם בחומרים מסוכנים ,..., ורשאי הוא ליטול דגימות של חומרים מסוכנים כאמור, ורשאי הוא לאסור מכירתו של מצרך הנחשב מזיק לבריאות או מסוכן מבחינה אחרת, או לתפסו, עד לסיום חקירה או עד לנקיטת הליכים לפי חוק זה או לפי חיקוק אחר.

(ב) הממונה . . . לא ייכנס למקום המוחזק על ידי מערכת הביטחון, אלא ברשות שר הביטחון או מי שהוא הסמיך לעניין זה.

חוק החומרים המסוכנים, התשנ"ג-1993

* 16א. צו פינוי רעלים (תיקון 1997)

(א) נוכח הממונה כי רעלים מצויים ברשות אדם המחזיק בהם ללא היתר רעלים או בניגוד לתנאיו, או כי רעלים או פסולת רעלים הושלכו לרשות הרבים, וטרם הוגש כתב אישום, רשאי הוא לעשות את אלה:

(1) לצוות על בעל הרעלים, על בעל הנכס, או על מי שהשליך את הרעלים להוציא את הרעלים מחזקתו או לסלקם למקום, באופן ותוך תקופת הזמן שתיקבע בצו ;

(2) לצוות על בעל הרעלים, על בעל הנכס או על מי שהשליך את הרעלים, בצו כאמור בפסקה (1), להחזיר, במידת האפשר ובהתאם לנסיבות, את המצב לקדמותו.

(ב) מי שלא קיים הוראות צו שניתן לפי סעיף זה, רשאי הממונה או מי שהוא הסמיך לעניין זה לבצע את הנדרש לפי הצו; משעשה כן, יהיה מי שנצטווה אך לא מילא אחר הוראות הצו, חייב בתשלום כפל ההוצאות שהוצאו ;

(ג) מי שהשר הסמיך לעניין ביצוע צו כאמור בסעיף קטן (ב), רשאי להיכנס לכל מקום לשם ביצוע הצו, ובלבד שלא ייכנס למקום המשמש למגורים אלא על פי צו של בית-משפט.

חוק איכות הסביבה (דרכי ענישה) (תיקוני חקיקה), התשנ"ז-1997

פרק א' – מטרת החוק

1. מטרתו של חוק זה, להגן ולשמור על איכות נאותה של הסביבה, למנוע פגיעה בסביבה ולהשיב את המצב לקדמותו במקרה של פגיעה, וזאת על ידי הגברת אמצעי האכיפה והחמרה בענישה בחמישה חוקים שעניינם הגנה על הסביבה.

• חוק שמירת הנקיון, התשמ"ד-1984 ;

• חוק למניעת מפגעים, התשכ"א-1961 ;

• חוק הדרכים (שילוט), התשכ"ו-1966 ;

• פקודת בריאות העם, 1940.

חוק החומרים המסוכנים, התשנ"ג-1993

*** 15. עונשין (תיקון 1997)**

א. העושה אחד מאלה, דינו מאסר ששה חודשים או קנס כאמור בסעיף 61(א/4)

לחוק העונשין, ואם נעברה העבירה על ידי תאגיד, דינו- כפל הקנס האמור :

1. אינו מנהל פנקס רעלים בהתאם להוראות סעיף 5 ;

2. מסרב לחציג את היתר הרעלים בפני מי שנכנס לחצרים מכוח

סעיף 16.

חוק החומרים המסוכנים, התשנ"ג-1993

* 16ב. אחריות נושא משרה בתאגיד (תיקון 1997)

- (א) נושא משרה בתאגיד חייב לפקח ולעשות כל שניתן למניעת עבירות לפי סעיף 15 על ידי תאגיד או על ידי עובד מעובדיו; המפר חוראה זו, דינו – כפל הקנס האמור בסעיף (61)(א)(4) לחוק העונשין; לעניין סעיף זה, "נושא משרה" – מנהל פעיל בתאגיד, שותף, למעט שותף מוגבל, או פקיד האחראי מטעם התאגיד על התחום שבו בוצעה העבירה.
- (ב) נעברה עבירה לפי סעיף 15 על ידי תאגיד או על ידי עובד מעובדיו, חזקה היא כי נושא משרה בתאגיד הפר חובתו לפי הסעיף האמור, אלא אם כן הוכיח כי עשה כל שניתן כדי למלא את חובתו.

חוק החומרים המסוכנים, התשנ"ג-1993

* 15. עונשין (המשך) (תיקון 2005)

- ב. העושה אחד מאלה, דינו מאסר שלוש שנים או שלוש פעמים הקנס האמור בסעיף 61(א)(4) לחוק העונשין, ואם נעברה העבירה על ידי תאגיד, דינו – שש פעמים הקנס האמור:
- (1) עוסק ברעלים ללא היתר רעלים בניגוד להוראות סעיף 3;
 - (2) אינו מקיים או מפר תנאים שניתנו בהיתר רעלים בהתאם להוראות סעיף 3;
 - (3) מוסר פרטים כוזבים בקשר להיתר רעלים או כותב פרטים כוזבים בפנקס הרעלים בניגוד להוראות סעיף 5;
 - (4) מוכר רעלים למי שאינו בעל היתר רעלים בניגוד להוראות סעיף 8;
 - (5) אינו מבצע צו פינוי רעלים לפי הוראות סעיף 16א';
 - (6) מאחסן רעלים שלא על פי הוראות שניתנו לו לפי חוק זה.

חוק החומרים המסוכנים, התשנ"ג-1993

***15. עונשין (המשך)**

(ג) העובר עבירה כאמור בסעיפים קטנים (א) או (ב), באופן או בנסיבות מחמירות שכתוצאה מהם נגרם או עלול להיגרם זיהום ממשי של הסביבה, דינו- מאסר כאמור בסעיף קטן (א) או בסעיף קטן (ב), לפי העניין, או כפל הקנס שבית המשפט היה רשאי להטיל עליו לפי הוראות סעיף זה, בשל העבירה שבה הורשע, ואם נעברה העבירה על ידי תאגיד, דינו- שמונה פעמים הקנס האמור בסעיף 61(א)(4) לחוק העונשין.

חוק החומרים המסוכנים, התשנ"ג-1993

***15. עונשין (המשך)**

(ד) היתה העבירה עבירה נמשכת, רשאי בית המשפט להטיל קנס נוסף, בשיעור של חמישה אחוזים מסכום הקנס הקבוע לאותה עבירה, לכל יום שבו נמשכת העבירה מעבר לתקופת הזמן שנקבעה בצו פינוי הרעלים לפי סעיף 16א' או מעבר לתקופת הזמן שנקבעה בהתראה ושתחילתה עם מסירתה ;

(ה) הורשע אדם, בתוך שנתיים, פעם נוספת בעבירה לפי סעיף זה, דינו- מאסר כאמור בס"ק (א) או בס"ק (ב) לפי העניין, או כפל הקנס שבית המשפט היה רשאי להטיל עליו, לפי הוראות סעיף זה, בשל העבירה שבה הורשע.

(ו) עבירה לפי סעיף זה היא מסוג העבירות של **אחריות קפידה**.

(ז) קנס שהוטל בשל עבירה לפי חוק זה ישולם לקרן לשמירת הנקיון.

חוק החומרים המסוכנים, התשנ"ג-1993

* 16ד. תחולה על (תיקון 1997)

(א) חוק זה יחול על המדינה, ואולם –

1. הוא לא יחול על מתקני הועדה לאנרגיה אטומית ;

2. הוראות חוק זה לא יחולו על פעילות בטחונית או מבצעית או על תוצאות פעילות כאמור, של –

(א) יחידות ויחידות סמך של משרד ראש הממשלה, שעיקר פעילותן בתחום בטחון המדינה או יחסי החוץ שלה ;

(ב) יחידות סמך של משרד הבטחון, שעיקר פעילותן בתחום בטחון המדינה ;

(ג) צבא הגנה לישראל,

ואולם פעילות כאמור תבוצע, ככל האפשר, בהתאם להוראות חוק זה.

(ב) הוראות חוק זה לא יחולו על חברה ממשלתית שהועברו אליה תחומי פעולה של

מי מהמנויים בפסקה 2(א) אחרי יום כ"ג באדר ב' התשנ"ז (1 באפריל 1997),

בכל הנוגע לתחומי הפעולה שהועברו אליה.

תקנות החומרים המסוכנים (סיווג ופטור), התשנ"ו-1996

* בתוקף סמכויותי לפי סעיפים 10*, 12 ו-13 לחוק, אני מתקין תקנות אלה:

* 1. הגדרות

"רעל מסוג א'" – רעל הרשום בתוספת הראשונה בריכוז כמפורט לצידו בטור

הריכוזים או בריכוז נמוך ממנו ;

"רעל מסוג ב'" – רעל הרשום בתוספת הראשונה בכמות כמפורט לצידו בטור

הכמויות או בכמות פחותה ממנה ;

"רעל" – רעל מסוג א', רעל מסוג ב' (ניסודות רדיואקטיביים ורכובותיהם –

פריט מס' 182 בתוספת השניה לחוק).

* סעיף 10(2): השר רשאי בתקנות לפטור רעלים או סוגים מהם מתחולתן של

הוראות מסוימות של חוק זה.

תקנות החומרים המסוכנים (סיווג ופטור), התשנ"ו-1996

*** 2. פטור**

הוראות סעיפים 3, 4, 5, ו-8 (1) לחוק לא יחולו על רעל, למעט כאמור בתקנה 3.

*** 3. סייגים**

הוראות תקנה 2 לא יחולו על –

(1) רעל מן המפורטים בתוספת השניה בכמות כוללת העולה על 50 ק"ג;

(2) העוסק – למעט לשימוש ביתי – ב- 40 רעלים מסוג ב' או יותר.

תקנות החומרים המסוכנים (סיווג ופטור), התשנ"ג-1996

*** התוספת הראשונה (תקנה 1 – רעל מסוג א' ורעל מסוג ב')**

מס'	שם הרעל	ריכוז (%)	כמות (ק"ג)
8	כוחלים נוזלים	—	100
8a	אֶתֶנֶל	80	200
10h	מתיל ברומיד	—	1
10i	מתיל ברומיד המכיל כלורופיקרין	—	500
22a	תמיסת אמוניה	10	1,000
40	קדמיום ותרכובותיו	0.01	0.1
52	כלור	1	5
87b	גז פחמימני מעובה (LPG)	—	8,000
88	בנזין	—	200,000
103a	נתרן חיפוכלוריטי	5	100

תקנות החומרים המסוכנים (סיווג ופטור), התשנ"ג-1996		
* התוספת השניה [תקנה 3(1)]		
חומר הדברה –		
147- מונע קרישה	154- דיתיוקרבמאטי	161- פוספידי
148- ארסני	155- עם תולדות ח' פלואורואצטית	162- עם תולדות פתאלאימיד
149- עם תולדות אריל אוריאח/תיואוריאח	156- על בסיס כספית	163- פירתריני ופירתרואידי
150- עם תולדות בנוואיות	157- עם הלוגן אורגני	164- עם ניטרופנול מותמר
151- עם ביפירידיליום	158- עם זרחן אורגני	165- טריאזיני
152- קרבמאטי	159- עם בדיל אורגני	
153- עם תולדות קומארין	160- פנוקסי	

חוק החומרים המסוכנים ; התוספת השניה		
* פריטים שכוללים חומר מוגדר:		
22. אמוניה	65. די.די.טי ;	93. הקסמתילפוספוראמיד
26. אסבסט ;	67. סולר ;	106. יוד
39. ברום ;	70. N,N-דימתילפורמאמיד	107. נפט
41. קאמפור	71. דימתילסולפוקסיד	108. אוסמיום ארבע חמצני
44. פחמן דו-גפרי ;	77. אתילן גליקול ;	164. נפט גולמי
45. פחמן משופעל	78. אתילן אוקסיד ;	171. זרחן
52. כלור ;	80. ברזל ^(III) כלורי אלמימי	190. אבקת צורן
54. כלורופיקרין	83. מזוט	196. גופרית
61. סידן ציאנאמיד	86. בנזין ;	198. חומצה גופריתית

צו החומרים המסוכנים (אגרת היתר רעלים), התשס"ב-2002

*** 2. אגרת היתר רעלים**

מבקש ישלם אגרה בסכום כמפורט להלן בעד היתר רעלים:

שתוקפו ...	בשקלים חדשים	
(1) פחות משנה	500.-	
(2) לשנה	4,000.-	
(3) לשנתיים	3,300.-	
(4) לשלוש שנים	1,650.-	

*** 3. הצמדה למדד**

(א) סכומי האגרה הנקובים בסעיף (2) יהיו צמודים למדד

**תקנות החומרים המסוכנים (אמות מידה לקביעת תוקף היתרים),
התשס"ג-2003**

הגדרות

"דרגה" – רמת זירוג לצורך קביעת תוקפו של היתר, כמפורט בתקנה 3
 "קבוצות החומרים המסוכנים" – קבוצות החומרים המסוכנים שנקבעו בפרסום
 של ארגון האומות המאוחדות

Recommendations on the Transport of Dangerous Goods

הידוע כספר הכתום, בנוסחו המעודכן, שעותק שלו מופקד לעיון הציבור באגף
 לחומרים מסוכנים במשרד לאיה"ס בירושלים ובמרכז המידע והמבצעים של
 המשרד לאיה"ס בשעות העבודה המקובלות.

**תקנות החומרים המסוכנים (אמות מידה לקביעת תוקף היתרים),
התשס"ג-2003**

3. תוקף היתר

- (א) תוקפו של היתר לעיסוק ברעלים בכמויות, בסוגי עסקים או בסוגי פעילות כמפורט בטבלאות א' ו-ב' שבתוספת, יהיה בהתאם לדרגות המפורטות להלן והמצוינות בטור ב' לטבלאות האמורות:
- (1) לשנה – דרגה A ;
- (2) לשנתיים – דרגה B ;
- (3) לשלוש שנים או יותר – דרגה C ;
- (4) לתקופה הפחותה משנה, לפי החלטת הממונה – לעיסוק חד-פעמי, שמשכו פחות משנה.

**תקנות החומרים המסוכנים (אמות מידה לקביעת תוקף היתרים),
התשס"ג-2003**

3. תוקף היתר (המשך)

- (ב) הסיווג לדרגות, לענין תקנת משנה (א) (1) עד (3), ייקבע כלהלן:
- (1) הדרגה תיקבע מלכתחילה לפי טבלה א' שבתוספת ;
- (2) לא נמצא סיווג מתאים בטבלה א', תיקבע הדרגה לפי טבלה ב' שבתוספת ;
- (3) היה העיסוק מתאים ליותר מדרגה אחת בכל טבלה שבתוספת, תיקבע הדרגה המחמירה מביניהן.

תקנות החומרים המסוכנים (אמות מידה לקביעת תוקף היתרים), התשס"ג-2003			
תוספת (תקנה 3) טבלה א' סיווג על-פי סוגי רעלים, סוגי עסקים ופעילות ולפי כמותם			
סוג א'			סוגי רעלים
דרגה C	דרגה B	דרגה A	
עד 1	1 – 5	מעל ל- 5	אמוניה אל-מימית
— מכלים ביתיים עד 100	מכלי צובר עד 25 מכלים ביתיים מעל ל- 100	מכלי צובר מעל ל- 25 —	גפ"מ, גז טבעי (חוות מכלים)
—	עד 1	מעל ל- 1	כלור גז
עד 200,000	מעל ל- 200,000	—	דלק (חוות מכלים)

תקנות החומרים המסוכנים (אמות מידה לקביעת תוקף היתרים), התשס"ג-2003			
תוספת (תקנה 3) טבלה א' סיווג על-פי סוגי רעלים, סוגי עסקים ופעילות ולפי כמותם			
סוג ב' (הכמויות בטונות)			סוג א'
דרגה C	דרגה B	דרגה A	סוגי עסקים
—	—	בכל כמות	בית זיקוק ופטרוכימיה
—	—	בכל כמות	תחנת כוח קיטורית
—	עד 1,000	מעל ל- 1,000	אתר לטיפול בפסולת רעלים
—	—	בכל כמות	מחסן ערובה
בכל כמות	—	—	מוסדות בריאות
—	בכל כמות	—	מכוני מחקר

תקנות החומרים המסוכנים (אמות מידה לקביעת תוקף היתרים), התשס"ג-2003			
תוספת (תקנה 3) טבלה א' סיווג על-פי סוגי רעלים, סוגי עסקים ופעילות ולפי כמותם			
טור ב' (הכמויות בטונות)			טור א'
דרגה C	דרגה B	דרגה A	סוגי פעילות
כלור נוזלי, כלור וברום מוצקים	כלור גז עד 1, ברום נוזלי או כלור דיאוקסיד	כלור גז מעל ל-1	חיטוי מים
—	—	בכל כמות	נמלי אוויר וים
—	בכל כמות	—	ציפוי מתכות וכו'
בכל כמות	—	—	העברת רעלים
עד 2	2 – 25	מעל ל- 25	אחסון חומרי הדברה

תקנות החומרים המסוכנים (אמות מידה לקביעת תוקף היתרים), התשס"ג-2003			
תוספת (תקנה 3) טבלה ב' סיווג לפי קבוצות החומרים המסוכנים			
טור ב' (הכמויות בטונות)			טור א'
דרגה C	דרגה B	דרגה A	קבוצת הסיכון (אחסון/שימוש)
עד 0.1	1 – 0.1	מעל ל- 1	2.1 – גזים דליקים
בכל כמות	—	—	2.2 – גזים לא דליקים ולא רעילים
—	עד 0.1	מעל ל- 0.1	2.3 – גזים רעילים
עד 30	200 – 30	מעל ל- 200	3 – נוזלים דליקים
עד 0.1	1 – 0.1	מעל ל- 1	4 – מוצקים דליקים, מתלקחים ספוגטנית ורגישים למים

תקנות החומרים המסוכנים (אמות מידה לקביעת תוקף היתרים), התשס"ג-2003			
תוספת (תקנה 3) טבלה ב' סיווג לפי קבוצות החומרים המסוכנים			
טור ב' (הכמויות בטונות)			טור א'
דרגה C	דרגה B	דרגה A	קבוצת הסיכון (אחסון/שימוש)
עד 10	10 – 25	מעל ל- 25	5 – מחמצנים ועל-תחמוצות אורגניות
עד 0.1	0.1 – 1	מעל ל- 1	6 – רעילים, מדבקים
עד 2	2 – 10	מעל ל- 10	8 – מאכלים (קורוזיביים)
עד 0.1	0.1 – 1	מעל ל- 1	א. חומצות ובסיסים ב. אחרים
בכל כמות	—	—	9

חוק עזר לדוגמה לרשויות מקומיות (הזרמת שפכי תעשייה למערכת ביוב), תשמ"ב-1981
2. איסור הזרמת שפכים מזיקים ✦ בעל או מחזיק של מפעל תעשייה לא יזרים לביוב, ולא ירשה לאחרים להזרים ממפעלו לביוב, שפכי תעשייה – 1. באופן, בכמות או באיכות העלולים לגרום נזק למערכת הביוב או לפעולת הזרמת הביוב או לתהליכי הטיפול בו ; 2. בטיב ובאופן העלול להוות מטרד או לגרום סכנה לציבור ; 3. ללא היתר או שלא בהתאם לתנאי ההיתר – אם היה המפעל טעון היתר – או בניגוד להוראות אחרות בחוק עזר זה. דרישות למתן היתר ✦ בלי לגרוע מן האמור בסעיף 2, לא יינתן היתר להזרמת שפכי תעשייה למערכת ביוב, אם לא התמלאו הדרישות והתנאים כמפורט בתוספת לחוק עזר זה.

חוק עזר לדוגמה לרשויות מקומיות
(הזרמת שפכי תעשייה למערכת ביוב), תשמ"ב-1981

- ✳ **תוספת (ס' 3) :** תנאים מחייבים לעניין שפכי תעשייה המוזרמים למערכת ביוב + שפכי תעשייה לא יכילו :
- א. דלקים, בנזן, ממיסים אורגניים מוכלרים, או כל חומר העלול לגרום לתנאי בעירה או פיצוץ במערכת הביוב ;
 - ב. פסולת נוזלים בערך הגבהה (pH) נמוך מ-6.0 או גבוה מ-9.0 ;
 - ד. מי נגר או מי ניקוז אלא על-פי אישור מיוחד ;
 - ה. מים שהוספו למטרת דילול פסולת נוזלית, אלא על-פי אישור מיוחד ;
 - ו. שמנים בריכוז כולל מעל 100 מ"ג/ל' ;
 - ז. שמנים מינרליים בריכוז מעל 20 מ"ג/ל' ;
 - ח. ציאנידים בריכוז מעל 2.0 מ"ג/ל' ;
 - ט. כלל מוצקים אנאורגניים בריכוז מעל 3,500 מ"ג/ל' ;
 - י. כלל מוצקים מרחפים (TSS) בריכוז מעל 1,000 מ"ג/ל' ;
 - יא. צריכת חמצן כימית (COD) העולה על 2,000 מ"ג/ל' ;
 - יב. חומרים העלולים לגרום לריח חריף ;
 - יג. סולפידים מומסים בריכוז מעל 0.1 מ"ג/ל' ;

חוק עזר לדוגמה לרשויות מקומיות
(הזרמת שפכי תעשייה למערכת ביוב), תשמ"ב-1981

- ✳ **תוספת (ס' 3) (המשך) :**
- יד. פסולת נוזלית שהטמפרטורה שלה עולה על $45^{\circ}C$ בכניסה למערכת הביוב ;
 - טו. פסולת העלולה לשקוע ולהפוך למוצקה או צמיגה בטמפי שבין $20-40^{\circ}C$;
 - טז. פחמימנים מוכלרים או תרכובות זרחן אורגני בריכוז מעל 0.02 מ"ג/ל' ;
 - יז. כלור או הלוגן פעיל אחר בריכוז העולה על 3.0 מ"ג/ל' ;
 - יח. מוצקים שאינם עוברים פתח של 10 מ"מ ;
 - יט. סולפטים בריכוז העולה ב-200 מ"ג/ל' מעל ריכוזם במי ההספקה, או בריכוז מעל 500 מ"ג/ל' ;
 - כ. כלורידים בריכוז העולה ב-200 מ"ג/ל' מעל ריכוזם במי ההספקה ;
 - כא. פלואורידים בריכוז העולה על 1.0 מ"ג/ל' ;
 - כב. דטרגנטים "קשים" בריכוז מעל 1 מ"ג/ל' ודטרגנטים "רכים" בריכוז מעל 1 40 מ"ג/ל' ;
 - כג. פנולים וקרזולים בריכוז מעל 3 מ"ג/ל' ;
 - כד. מי קירור מוחזרים או תמלחות.

**חוק עזר לדוגמה לרשויות מקומיות
(הזרמת שפכי תעשייה למערכת ביוב), תשמ"ב-1981**

* תוספת (סי 3) (המשך):

כה. חומרים כמפורט להלן בריכוזים (מ"ג/לי) מעל הריכוזים הרשומים לצידם:

אבץ	5.0	כסף	0.05	נחושת	1.0
ארסן	0.25	כספית	0.005	ניקל	1.0
בורון	3.0	כרום	0.25	סלניום	0.05
בריליום	0.50	ליתיום	0.3	עופרת	0.25
ונדיום	0.50	מוליבדן	0.05	קדמיום	0.05
חמרן	25.0	מנגן	1.0	קובלט	0.25

**תקנות המים (מניעת זיהום מים)
(מתכות כבדות ומזהמים אחרים) התשס"א - 2000**

3. איסורים

- ✦ ב. לא ימהל אדם שפכים בשפכים או במים ולא יגדיל את צריכת המים בקו הייצור, במטרה להקטין את ריכוז המזהמים שבשפכים.
- ✦ ג. לא יזרים אדם שפכים אל מיתקן קדם-טיפול אלא לאחר שנקט את כל האמצעים הסבירים להפחתת כמויות השפכים במפעל וכן למניעה וצמצום של סחף ופליטת מזהמים מתהליך הייצור אל השפכים.
- ✦ ד. לא יזרים אדם מחוץ למפעלו שפכים שלא טופלו במיתקן קדם-טיפול ושריכוז המזהמים בהם עולה על האמור בתוספת; ואולם רשאי הממונה לאשר הזרמת שפכים ישירות למערכת הביוב במקרה שהשפכים אינם מכילים מזהמים בריכוז העולה על האמור בתוספת ואין חשש לכך.

**תקנות המים (מניעת זיהום מים)
(מתכות כבדות ומזהמים אחרים) התשס"א - 2000**

3. איסורים

4. ה. נוסף על האמור לעיל, לא יזרים אדם מחוץ למפעלו שפכים שריכוז המזהמים בהם – למעט הריכוז המרבי של מוצקים מרחפים – עולה על האמור בתוספת לתקנות אלה; לענין תקנת משנה זו, "מפעל" – כהגדרת "מפעל" בתקנה 2 – וכן כל מקום שבו מעבדים או מייצרים מוצרים או נותנים שירותים, באופן הגורם להזרמת שפכים; ואולם רשאי הממונה לאשר ריכוז מרבי העולה על האמור בתוספת לתקנות אלה, אם שוכנע כי מפעל משתמש בטכנולוגיה הטובה והזמינה ביותר.

**תקנות המים (מניעת זיהום מים)
(מתכות כבדות ומזהמים אחרים) התשס"א - 2000**

מזהם	ריכוז (מ"ג/ליטר) ; בסוגריים: חוק העזר לדוגמה
ארסן	0.1 (0.25)
אבץ	3.0 או הריכוז במים המסופקים למפעל בתוספת 3.0 מ"ג/ל' לפי הגבוה מבין השניים (5.0)
בדיל	2.0
חמרן	25.0 (25.0)
כסף	0.1 (0.05)
כספית	0.05 (0.005)
כרום שלוש ערכי	0.5 (0.25)*
כרום שש ערכי	0.1
ניקל	0.5 (1.0)
מוליבדן	0.15 (0.05)
עופרת	0.5 (0.25)
* כרום כללי	

תקנות המים (מניעת זיהום מים) (מתכות כבדות ומזהמים אחרים) התשס"א - 2000	
מזהם	ריכוז (מ"ג/ליטר) ; בסוגריים: חוק העזר לדוגמה
קדמיום	0.1 (0.05)
קובלט	1.0 (0.25)
מוצקים מרחפים	30.0 (1,000) [רק למפעלי ציפויים]
שמן מינרלי	20.0 (20.0)
כלל פחמימנים הלוגנים מומסים (DOX) מבוטא ככלורידים	1.0 (0.02)
ציאנידים כללי	0.5 (2.0)
כלור חופשי	0.5 (3.0)
נחשת	1.0 או הריכוז במים המסופקים למפעל בתוספת 1.0 מ"ג/ל' לפי הגבוה מבין השניים (1.0)
מנגן	1.0 או הריכוז במים המסופקים למפעל בתוספת 0.5 מ"ג/ל' לפי הגבוה מבין השניים (1.0)

תקנות רישוי עסקים (סילוק פסולת חומרים מסוכנים), התשנ"א - 1990
✳ בתוקף סמכותי לפי סעיף 10 לחוק רישוי עסקים, התשכ"ח- 1968 ולפי סעיף 62' לפקודת בריאות העם, 1940, אני מתקין תקנות אלה: ✳ 1. הגדרות "מפעל" – עסק טעון רישוי, כמשמעותו בחוק, או כל מקום אחר שאינו משק בית שבו עוסקים, משנעים, מאחסנים, מוכרים, מעבדים או מייצרים חומרים מסוכנים או פסולת של חומרים כאלה, או שחומרים מסוכנים נוצרים בתהליך העיבוד או הייצור שבו;

פקודת בריאות העם, 1940

* 62ב. תקנות (תיקון 1991)

(א) השר לאיכות הסביבה רשאי, באישור ועדת הפנים ואיכות הסביבה של הכנסת, להתקין תקנות לעניין חלק זה, למעט בענייני תקנות בכל הנוגע למי שתיה ולקביעת תקנים לביוב ומי קולחין (מש' הבריאות).

* 62ד. תחולה על המדינה (תיקון 1980)

לעניין חלק זה דין המדינה כדין כל אדם.

תקנות רישוי עסקים (סילוק פסולת חומרים מסוכנים), התשנ"א-1990

* 1. הגדרות (המשך)

"בעל מפעל" – לרבות אחד או יותר מאלה:

(1) בעל רשיון העסק או מבקש הרשיון, לפי העניין;

(2) אדם שבהשגחתו, בפיקוחו או בהנהלתו פועל המפעל;

"פסולת" – חומר מכל סוג, המכיל חומר מסוכן המסולק ממפעל או מיועד

לסילוק, או שיש לסלקו על-פי קביעת המנהל.

"המנהל" – המנהל הכללי של המשרד לאיכות הסביבה או מי שהוא הסמיכו

לעניין תקנות אלה כולן או מקצתן;

"סילוק" – לרבות טיפול בחומר מסוכן או בפסולת והעברתם ממקום הימצאם;

**ת ק נ ו ת ר י ש ו י ע ס ק י ם (סילוק פסולת חומרים מסוכנים),
התשנ"א-1990**

***1. הגדרות (המשך)**

"הספר הכתום" – הספר

Recommendations on the Transport of Dangerous Goods

של ארגון האומות המאוחדות בנוסחו המעודכן מזמן לזמן, והפתוח לעיון
הציבור בשעות העבודה המקובלות במשרד לאיה"ס בירושלים ובלשכות
המחוזיות של המשרד האמור;

**"חומר מסוכן" – חומר, בעל מספר או"מ כמפורט בספר הכתום, בכל מצב
צבירה, וכמתואר בחלק אי בתוספת הראשונה לצו הפיקוח על מצרכים
ושירותים (שירותי הובלה ושירותי גרורים), התשל"ט-1978
(להלן – צו הגרורים);**

"מספר או"מ" – כהגדרתו בצו הגרורים;

**(צו הגרורים בוטל עם פרסומן של תקנות שירותי הובלה, התשס"א-2001,
שגם בהן מבוססת הגדרת חומר מסוכן על הנחיות הספר הכתום.)**

**ת ק נ ו ת ר י ש ו י ע ס ק י ם (סילוק פסולת חומרים מסוכנים),
התשנ"א-1990**

***2. סילוק פסולת חומרים מסוכנים**

(א) בעל מפעל יסלק כל פסולת שמקורה במפעל או המצויה בו, בהקדם האפשרי
ולא יאוחר מתום שישה חודשים ממועד היווצרותה, למפעל לנטרול וטיפול
בפסולות תעשייתיות ופסולות חומרים מסוכנים שברמת חובב (להלן – אתר
הפסולת הרעילה), כשהיא ארוזה ומשונעת בהתאם להוראות כל דין ובכפוף
לחנחיות המנהל.

(ב) לא יסלק בעל מפעל ולא ירשה לאחר לסלק פסולת ממפעלו באופן או למקום
שלא נקבעו בתקנות אלה, אלא אם כן הסילוק נעשה לצורך מיחזור של
הפסולת או שימוש חוזר בה, או מטעם אחר, ובלבד שניתן לכך אישור מראש
מאת המנהל.

**תקנות רישוי עסקים (סילוק פסולת חומרים מסוכנים),
התשנ"א-1990**

*** 3. שמירת מסמכים**

בעל מפעל יחזיק וישמור במשרדיו את החשבונות של אתר הפסולת הרעילה או של מקום המיחזור או השימוש החוזר, ויציגן בפני המנהל, בפני רשות הרישוי או בפני מי שפועל מטעמם, להוכחת סילוק הפסולת כנדרש.

חוק החומרים המסוכנים, התשנ"ג-1993 (תיקון 2004)

*** 14א. היטל על סילוק פסולת חומרים מסוכנים**

(א) בסעיף זה –

"מחזיק", לענין פסולת חומרים מסוכנים – מי שבבעלותו, בחזקתו, בהשגחתו או בפיקוחו מצויה פסולת חומרים מסוכנים;

"סילוק", לענין פסולת חומרים מסוכנים – כל אחד מאלה, הנעשה במקום המיועד לכך על פי דין:

- (1) הטמנת פסולת חומרים מסוכנים;
 - (2) החדרת פסולת חומרים מסוכנים לתת הקרקע;
 - (3) שריפת פסולת חומרים מסוכנים בדרך שאין בה הפקת משאבים;
- "פסולת חומרים מסוכנים" – חומר מכל סוג או צורה המכיל חומר מסוכן, המסולק או מיועד לסילוק או שיש לסלקו על פי הוראות כל דין.

חוק החומרים המסוכנים, התשנ"ג-1993 (תיקון 2004)

*** 14א. היטל על סילוק פסולת חומרים מסוכנים**

(ב) השר, בהסכמת שר האוצר ובאישור ועדת הכספים של הכנסת, יקבע היטל על סילוק פסולת חומרים מסוכנים, שיוטל על מי שמחזיק בפסולת חומרים מסוכנים או שמסלק פסולת כאמור, והכל לשם מניעת היווצרות פסולת חומרים מסוכנים או צמצומה, וכדי לעודד הליכי מיחזור או השבה של פסולת כאמור או הפקת משאבים ממנה.

חוק החומרים המסוכנים, התשנ"ג-1993 (תיקון 2004)

*** 14א. היטל על סילוק פסולת חומרים מסוכנים**

(ג) בתקנות לפי סעיף קטן (ב) יקבע השר, בין השאר, את שיעור ההיטל, אופן תשלומו, הצמדתו ודרכי גבייתו, ורשאי הוא לקבוע, כאמור באותו סעיף קטן –

(1) שיעורי היטל שונים, בהתחשב, בין השאר באלה:

(א) סוג או כמות פסולת החומרים המסוכנים;

(ב) מקום הסילוק המיועד ואופן הסילוק;

(ג) מידת הסיכון לאדם ולסביבה;

(ד) קיום חלופות ישימות לטיפול בפסולת חומרים מסוכנים, לפי עדיפותן מבחינה סביבתית;

(2) פטור לסוגי מסלקי פסולת שונים.

תקנות מניעת מפגעים (שמן משומש), התשנ"ג-1993

* 1. הגדרות

"מחליף שמנים" – כל אחד מאלה:

(1) מוסך או תחנת סיכה;

(2) משתמש בשמן בכמות של יותר מ-20 ליטרים בחודש, לצרכי סיכה, בידוד וכיוצא באלה, בכלי רכב, כלי שיט, כלי טיס, מכונה, שנאי, מערכת הידראולית, ממסרה, מדחס, טורבינה וכיוצא באלה והמבצע החלפת שמנים עצמית (להלן – משתמש בשמן);

(3) צרכן שמן בכמויות של עד 20 ליטרים בחודש והמבצע החלפת שמן עצמית (להלן – צרכן שמן);

"מיתקן מיחזור" – מיתקן שבו ניתן טיפול לשמן משומש, ההופכו לשמן מחודש וחפועל בהתאם להוראות כל דין;

תקנות מניעת מפגעים (שמן משומש), התשנ"ג-1993

* 1. הגדרות (חמשד)

"שמן" – שמן שזוקק מנפט גולמי או שיוצר באופן סינתטי, שנועד לשמש לצורך סיכה, בידוד וכיוצא באלה;

"שמן מחודש" – שמן משומש שכתוצאה מתהליך סינון, ניקוי, שיקוע, זיקוק, או תהליך אחר הוא באיכות בהתאם לתקן, המאפשר שימוש מחודש בו כשמן;

"שמן משומש" – שמן שנעשה בלתי ראוי לשימוש לצרכי סיכה, בידוד וכיוצא

באלה, כתוצאה משימוש, אחסנה, טלטול או סיבה דומה אחרת, ולרבות

שאריות שמן שנאגרו במסנן משומש.

תקנות מניעת מפגעים (שמן משומש), התשנ"ג-1993

*** 2. איסורים**

לשם מניעת זיהום אויר, זיהום מקורות מים ושמירה על איכות נאותה של הסביבה לא ישפוך מחליף שמנים, לא ישרוף ולא יסלק שמן משומש שברשותו ולא יאפשר לאחר לעשות כן, אלא באופן שנקבע בתקנות אלה.

תקנות מניעת מפגעים (שמן משומש), התשנ"ג-1993

*** 3. הצבת מתקני איסוף**

- (א) מחליף שמנים יציב מיתקן לאיסוף שמן משומש לפי הוראות אלה :
- (1) מוכר שמן – ליד עמדת מכירה ; מיתקן האיסוף יסומן באמצעות שלט גלוי ובולט לעין ;
- (2) משתמש בשמן – במקום בו מתבצעת החלפת שמנים.
- (ב) מיתקן האיסוף יהיה בקיבול מתאים לפי הענין, שלא יפחת מ-200 ליטרים, יהיה סגור באופן שיצמצם את אידוי השמן לסביבה ויוצב על משטח העשוי חומר בלתי מחלחל שימנע את זיהום הסביבה ויאפשר שאיבת השמן המשומש מתוכו ;
- (ג) מוכר שמן יאפשר לצרכן שמן המבקש לסלק שמן משומש, לסלקו למיתקן האיסוף שברשותו.

תקנות מניעת מפגעים (שמן משומש), התשנ"ג-1993

*** 4. סילוק שמן משומש**

מחליף שמנים כמפורט להלן יסלק שמן משומש כשהוא ארוז ומשונע כדין ;

(1) מוכר שמן או משתמש בשמן – ממיתקן האיסוף לאתר הפסולת הרעילה או

למיתקן מיחזור ;

(2) צרכן שמן – למיתקן איסוף שברשות מוכר שמן או למיתקן מחזור.

**תקנות בריאות העם (טיפול בפסולת במוסדות רפואיים),
התשנ"ז-1997**

*** 1. הגדרות**

"המנהל" – מנכ"ל משרד הבריאות או מי שהוא הסמיך לענין התקנות ;

"מוסד רפואי" – כהגדרתו בסעיף 24 לפקודה, ולרבות תחנה למתן שירות מונע

(טיפול חלב), בית חיות ומעבדה לניסויים בבעלי חיים בבית חולים, ולמעט

מרפאה שעובדים בה פחות משני רופאים או רופאי שיניים ;

"מרכז לסילוק פסולת" – מקום בתחומי מוסד רפואי, לריכוז הפסולת של מרכז

רפואי קודם סילוקה אל מחוץ למוסד ;

"מיתקן טיפול" – מיתקן לטיפול בפסולת זיהומית לצורך ניטרולה מחידקים

מדבקים ;

פקודת בריאות העם, 1940 (תיקון 1992)

24. פירוש

(א) בפקודה זו - "מוסד רפואי" - בית חולים, מרפאה, מוסד לטיפול במשתמשים בסמים ומעבדה ...

(ב) לצרכי חלק זה יכלול המונח "בית-חולים" כל בית חולים, מבראה, בית-מרפא וכל בנין המשמש, או מכוון לשמש, לקבל אנשים הסובלים מכל חולי, פצע, ליקוי גופני או רוחני ולקבלת נשים יולדות, כדי לטפל באנשים טיפול רפואי, בין שניתן או הובטח ובין שלא ניתן או הובטח שכר או תשלום ע"י כל אדם שנתקבל שם כנ"ל.

תקנות בריאות העם (טיפול בפסולת במוסדות רפואיים), התשנ"ז-1997

* 1. הגדרות (המשך)

"פסולת" - כל אחד מסוגים אלה: פסולת רגילה, פסולת זיהומית, פסולת רפואית מסוכנת ופסולת פגרים;

"פסולת זיהומית" - פסולת שהיא כל אחד מאלה:

(1) פריטים חדים;

(2) חומר מתרביות של מיקרואורגניזמים פתוגניים וכלים שהכילו תרביות אלה;

(3) פסולת שהיתה במגע עם חולים המאושפזים בבידוד עקב מחלה זיהומית;

(4) חומר אחר שהמנהל הורה שיש לטפל בו כפסולת זיהומית;

"פסולת פגרים" - פגרים ורקמות של חיות מעבדה ופסולת נלווית שנחשפה

למיקרואורגניזמים פתוגניים לבני אדם;

**תקנות בריאות העם (טיפול בפסולת במוסדות רפואיים),
התשנ"ז-1997**

*** 1. הגדרות (המשך)**

"פסולת רפואית מסוכנת" – פסולת שהיא חומר ציטוטוקסי, חומרים אנטיביוטיים ותרופות שעבר מועד תפוגתם או שהוחלט לסלקן מסיבה אחרת, חומר מסוכן אחר, לרבות אריזות ושאריות של כל אלה;
"פסולת רגילה" – פסולת פסולת שאינה אחד מאלה:

(1) פסולת זיהומית, למעט פסולת זיהומית שעברה טיפול במתקן טיפול;

(2) פסולת רפואית מסוכנת;

(3) פסולת פגרים;

"פריטים חדים" – כל פריט או מכשיר העלול לחדור לגוף, לרבות מחטים, מזרקים עם מחטים, סכיני חיתוך כירורגיים, אמפולות ועצמים חדים אחרים.

**תקנות בריאות העם (טיפול בפסולת במוסדות רפואיים),
התשנ"ז-1997**

*** 2. אחריות לטיפול**

מנהל מוסד רפואי אחראי לטיפול בפסולת במוסד בהתאם להוראות תקנות אלה
וכל מי שעובד במוסד רפואי יקיים אותן בכל הנוגע לעיסוקו.

*** 3. טיפול בפסולת**

פסולת של מוסד רפואי תמוין, תאסף ותטופל בנפרד לפי סוגיה.

**תקנות בריאות העם (טיפול בפסולת במוסדות רפואיים),
התשנ"ז-1997**

*** 4. פסולת רגילה**

- (א) פסולת רגילה תיאסף בתוך מכל פלסטי בעל מכסה צמוד שתוכו ידופן בשקית פלסטית לשימוש חד-פעמי ;
- (ב) דגימת מעבדה של חומר ביולוגי שאינו מתרבית של מיקרואורגניזמים פתוגניים תיאסף לאחר סיום הבדיקה, במכל נפרד שתוכו ידופן בשתי שקיות פלסטיות, אחת בתוך השניה ;
- (ג) מכל ירוקן על ידי שליפה מתוכו של השקית או שתי השקיות, לפי הענין, בהתמלא 75% מנפחו או אחת ליממה לפחות ;
- (ד) בעת שליפת שקית מתוך המכל יש לקשור אותה ולוודא שאין היא נוזלת ושלא מתפזרת ממנה פסולת ;
- (ה) פסולת רגילה תועבר למרכז לסילוק פסולת אחת ליממה לפחות.

**תקנות בריאות העם (טיפול בפסולת במוסדות רפואיים),
התשנ"ז-1997**

*** 5. פסולת זיהומית**

- (א) פסולת זיהומית תיאסף בתוך מכל פלסטי בעל מכסה צמוד עם כתובת בצבע כתום, בנוסח "פסולת זיהומית", ותוכו ידופן בשקית פלסטית לשימוש חד פעמי בצבע כתום שעליה יודפס בצבע שחור "סכנה - חומר מזוהם" ;
- (ב) פריטים חדים יש לשים במכל קטן מפלסטיק קשיח בעל פתח רחב עם מכסה מתאים ולהשליכו למכל פסולת זיהומית כאשר הוא סגור, בהתמלא 75% מנפחו ;
- (ג) הוראות תקנה 4(ג) עד (ה) יחולו גם על פינוי פסולת זיהומית.

**ת ק נ ו ת ב ר י א ו ת ה ע ם (טיפול בפסולת במוסדות רפואיים),
התשנ"ז- 1997**

*** 6. פסולת פגרים**

(א) פסולת פגרים תיאסף בשקית פלסטית לשימוש חד-פעמי בצבע

צהוב שעליה מודפס בצבע שחור "פגרי בעלי חיים";

(ב) פסולת פגרים תועבר ישירות לביעור במשרפה או לקבורה, הכל

באישור הממונה על איכות הסביבה (כהגדרתו בסעיף 42 לפקודה).

[42 א. "ממונה על איכות הסביבה" - מי שהשר לאיכות הסביבה הסמיכו לחיות

ממונה על איכות הסביבה לענין חלק זה וחלק ו'...]

**ת ק נ ו ת ב ר י א ו ת ה ע ם (טיפול בפסולת במוסדות רפואיים),
התשנ"ז- 1997**

*** 7. פסולת רפואית מסוכנת**

(א) פסולת רפואית מסוכנת תטופל כמפורט להלן:

(1) חומרים אנטיביוטיים ותרופות שעבר מועד תפוגתם, או שהוחלט לסלקן

מסיבה אחרת, ירוכזו במכל או בארון שנועד לכך בבית מרקחת של מוסד

רפואי, ואם אין במוסד רפואי בית מרקחת, בארון המיועד לכך בלבד;

(2) פסולת ציטוטוקסית וכן פריטים חדים ששימשו בחומרים ציטוטוקסיים,

ייאספו במכל פלסטי קשיח עם פתח רחב הניתן לסגירה; המכל יסומן

באותיות גדולות וקריאות "זהירות - חומר מסוכן";

**ת ק נ ו ת ב ר י א ו ת ה ע ס (טיפול בפסולת במוסדות רפואיים),
התשנ"ז - 1997**

*** 7. פסולת רפואית מסוכנת (המשך)**

- (3) פסולת רפואית מסוכנת תופרד ותרוכז על-פי שיקולי בטיחות מתאימים בכלי אחסון מתאימים;
- (4) בכל אופן נוסף שימנע סכנה.
- (ב) פסולת רפואית מסוכנת תעבור למרכז לסילוק פסולת כשהתמלא המכל הפלסטי ולפחות אחת לשבוע;
- היתה הפסולת הרפואית המסוכנת פסולת ציטוטוקסית – תועבר למרכז האמור פעם ביומיים.
- (ג) פסולת רפואית מסוכנת לא תסולק למערכת הביוב.

**ת ק נ ו ת ב ר י א ו ת ה ע ס (טיפול בפסולת במוסדות רפואיים),
התשנ"ז - 1997**

*** 9. מיתקן טיפול בפסולת**

- (א) מיתקן טיפול בתחום מוסד רפואי שאינו עסק טעון רישוי כמשמעותו בחוק רישוי עסקים, יוקם ויופעל באישור בכתב מאת המנהל;
- (ב) מיתקן טיפול שחוק רישוי עסקים חל עליו יוקם ויופעל בהתאם לרשיון העסק ולתנאים שקבע נותן האישור – מי שהסמיך השר לאיכות הסביבה לפי סעיף 6 לחוק רישוי עסקים.

**ת ק נ ו ת ב ר י א ו ת ה ע ם (טיפול בפסולת במוסדות רפואיים),
התשנ"ז- 1997**

***10. מרכז לסילוק פסולת**

- (א) לכל מוסד רפואי יהיה מרכז לסילוק פסולת שאליו תובא הפסולת במכלים.
- (ב) המרכז ימוקם במקום שבו קיימת גישה נוחה לרכב איסוף פסולת ובמקום שלא יגרום למפגע.
- (ג) במרכז יוגדרו אזורים נפרדים לריכוז פסולת רגילה, זיהומית ורפואית מסוכנת במכלים נפרדים.
- (ד) הגישה למרכז לסילוק פסולת תהיה מוגבלת למי שמנהל המוסד הרפואי נתן חיתר לכך.

**ת ק נ ו ת ב ר י א ו ת ה ע ם (טיפול בפסולת במוסדות רפואיים),
התשנ"ז- 1997**

***10. מרכז לסילוק פסולת (המשך)**

- (ה) פינוי ממרכז סילוק פסולת יהיה –
- (1) בפסולת רגילה-לאחר לסילוק פסולת שאושר על פי כל דין ;
- (2) בפסולת זיהומית- למיתקן טיפול, בו תטופל, ולאחר מכן, לאחר לסילוק פסולת שאושר על פי כל דין, מלווה בתעודה המעידה על כך שהפסולת עברה טיפול ;
- (3) בפסולת רפואית מסוכנת- למקום שאושר בהתאם לתקנות רישוי עסקים (סילוק פסולת חומרים מסוכנים), התשנ"א-1990 ;
- הכל כשהפסולת ארוזה ומשונעת לפי כל דין.

תקנות החומרים המסוכנים (יבוא ויצוא פסולת חומרים מסוכנים),

התשנ"ד-1994

*** 1. הגדרות**

"אמנה" – אמנה בינלאומית, או חלק ממנה, שעניינה הסדרת מעבר בין גבולי של פסולת מסוכנת, וישראל צד לה;

"סילוק" – העברת פסולת מסוכנת ופינוייה באופן שאינו מאפשר השבת משאבים, מחזור, שיקום, שימוש חוזר או שימושים חלופיים, ולמעט החזרת חומר משומש למי שייצר אותו;

"פסולת מסוכנת" – חומר מכל סוג או צורה המכיל חומר מסוכן כהגדרתו בחוק, המסולק או מיועד לסילוק, או שיש לסלקו על-פי קביעת השר.

תקנות החומרים המסוכנים (יבוא ויצוא פסולת חומרים מסוכנים),

התשנ"ד-1994

*** 2. הגבלת יבוא ויצוא**

לא ייבא אדם לישראל ולא ייצא ממנה פסולת מסוכנת, אלא לפי תעודת היתר מאת השר ובהתאם לתנאיו ואלא לאחר שהוכח להנחת דעתו של השר כי –

(1) היבוא או היצוא –

א. אינו למטרת סילוק;

ב. נעשה ממדינה שהיא צד לאמנה או למדינה כאמור, לפי העניין.

(2) ביבוא –

א. מצוי בידו המידע הדרוש לעניין סוג הפסולת המסוכנת והרכבה, בהתבסס על תוצאות בדיקות מעבדה ישראלית;

ב. הפסולת המסוכנת תובא לישראל, תועבר, תאוחסן, תוחזק ותטופל באופן שלא יגרום לפגיעה באיכות הסביבה.

(3) ביצוא –

הרשות המוסמכת, בהתאם לאמנה הסכימה בכתב לקבל לתחומה את הפסולת המסוכנת המיוצאת, והיבוא נעשה על-פי דרישותיה.

**תקנות החומרים המסוכנים (יבוא ויצוא פסולת חומרים מסוכנים),
התשנ"ד-1994**

*** 3. תנאים בתעודת היתר**

- (א) היתר שניתנה עליו תעודה כאמור בתקנה 2 רשאי השר להתנות בתנאים.
(ב) ראה השר כי חדלו להתקיים הדרישות לפי תקנה 2, או התנאים שנקבעו לפי תקנת משנה (א), רשאי הוא לבטל בכל עת את ההיתר.

*** 4. דיווח**

מי שבידו תעודת היתר לייבא או לייצא פסולת מסוכנת, כאמור בתקנות אלה, ידווח לשר על כמות הפסולת המיוצאת או המיוצאת, בהתאם לדרישת השר.

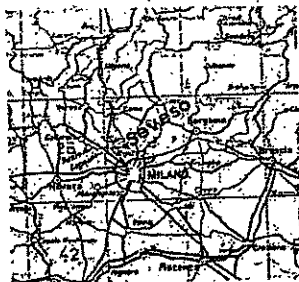
Seveso, 1976

✻ המפעל – **ICMESA**, חברת בת של **Givaudan** השוויצרית, לייצור

2,4,5-Trichlorophenol (TCP) בעיירה **Meda**, 20 ק"מ צפונית למילנו, איטליה; בשנים 1970-1976 יוצרו במפעל 370 טון, ששימשו כתוצר ביניים בייצור **Hexachlorophene**.

✻ חלקים של **Seveso** וקהילות סמוכות נפגעו מענן אירוסול שנפלט מריאקטור

שהכיל **TCP**, כלורופנולים אחרים, אתילן-גליקול (**EG**), תוצרי קונדנסציה

של תרכובות אלה וכן דיאוקסינים – תוצרי לוואי

רעילים ביותר ועמידים של תהליכים תרמיים

שהידוע והרעיל ביניהם הוא:

2,3,7,8-TetraChloroDibenzo -p-Dioxin (TCDD)

Seveso, 1976

- ✿ האירוע לא חל במהלך הריאקציה הכימית; הוא החל 7.5 שעות מאוחר יותר, לאחר שהמפעל היה סגור לחופשת סוף שבוע.
- ✿ אי ביצוע מלא של התהליך כנדרש בהוראות ההפעלה גרם לחימום ביתר מקומי של תערובת הריאקציה וממנו לאירוע. חיוני ללמוד היטב את נתוני התהליך במקרה של חריגה מנהלי העבודה הרגילים.
- ✿ הענן הרעיל שהכיל דיאוקסינים שקע בכיוון הרוח וזיהם שטח מיושב בצפיפות שאורכו 6 ק"מ ורוחבו 1 ק"מ. אירוע זה נודע בעולם כאסון *Seveso* – שמה של הקהילה שנפגעה ביותר מהענן הנ"ל.

Seveso, 1976

- ✿ האירוע השפיע על 11 קהילות בין מילנו לאגם קומו: 4 נפגעו באופן חמור (103,000 נפש); על 2 הוטלו מגבלות לאחר האירוע (27,000 נפש) ומעקב רפואי בוצע בעוד 5 קהילות.
- ✿ 600 אנשים פונו מבתייהם עקב זיהום בדיאוקסין, יבולים ובעלי-חיים הושמדו.
- ✿ האזור המזוהם ביותר הפך, לאחר שיקום, לפארק.
- ✿ חלק ניכר מהפסולת המסוכנת שיועדה לסילוק "נעלמה" במהלך הטיפול.
- ✿ הנזק הכלכלי נאמד במיליוני דולרים.

תקנות רישוי עסקים (מפעלים מסוכנים), התשנ"ג-1993

*** 1. הגדרות**

"בעל מפעל מסוכן" – כל אחד מאלה:

- (1) בעל רשיון העסק או מבקש הרשיון, לפי העניין;
 - (2) אדם שבהשגחתו, בפיקוחו או בהנהלתו פועל העסק;
 - (3) הבעל הרשום או המחזיק בנכס שבו מצוי העסק;
- "מפעל מסוכן" – עסק טעון רישוי כמשמעותו בחוק, שבו מאחסנים, מוכרים, מעבדים או מייצרים חומרים מסוכנים ופסולת של חומרים כאלה, או שחומרים מסוכנים נוצרים בתהליך העיבוד או הייצור שבו;

"תקרית" – לעניין מפעל מסוכן – דליפה, שפך, פיזור או דליקה של חומר מסוכן או לידו, שלא בתהליך הייצור או העיבוד הרגילים.

תקנות רישוי עסקים (מפעלים מסוכנים), התשנ"ג-1993

*** הגדרות (חמשד):**

"הספר הכתום" – הפרסום של ארגון האומות המאוחדות

Recommendations on the Transport of Dangerous Goods

בנוסחו המעודכן מזמן לזמן, והפתוח לעיון הציבור בשעות העבודה המקובלות במשרד לאיה"ס בירושלים ובמשרדי הלשכות המחוזיות של המשרד האמור;

"חומר מסוכן" – חומר, בכל מצב צבירה, שהוא בעל מספר או"מ, כמפורט בספר הכתום, וכמתואר בחלקים א' ו-ב' בתוספת הראשונה לצו הפיקוח על מצרכים ושירותים (שירותי הובלה ושירותי גרורים), התשל"ט-1978;

(הצו בוטל עם פרסומן של תקנות שירותי הובלה, התשס"א-2001)

תקנות שירותי הובלה, התשס"א-2001

כמויות סף של חומרים מסוכנים, לפי קבוצות החומרים, אותן ניתן לשנע בכל רכב מסחרי שמשקלו הכולל המותר 10 טון ;

כמות החומר המסוכן, לפי קבוצות הסיכון, בליטר או בק"ג, לפי הענין ;
[כמות החומר המסוכן בהובלת יותר מחומר אחד, תחושב לפי סכום כל כמויות החומרים המסוכנים המובלים ותיוחס לחומר המסוכן ביותר].

[קבוצת סיכון 6.2 – כל כמות]

קבוצת אריזה	2.1	2.2	2.3	3	4	5.1	5.2	6.1	8	9
I				200	50	50		50	50	
II	200	500	*5	500	200	200	50	100	200	50
III				1000	500	500		250	500	1000

(*) עבור מתיל ברומיד, הכמות המותרת: עד משקל כולל של 200 ק"ג.

תקנות רישוי עסקים (מפעלים מסוכנים), התשנ"ג-1993

*2. נקיטת אמצעים להבטחת מטרות הרישוי

להבטחת מטרות הרישוי כאמור בסעיף 1 לחוק ינקוט בעל מפעל מסוכן בכל האמצעים הדרושים לטיפול בחומרים מסוכנים שבמפעלו, לפי מיטב הידע והטכנולוגיות המקובלות ובכפוף להוראות היצרן, לרבות אמצעים למניעת תקריות ולטיפול בהן.

*3. כוח אדם מיומן

בעל מפעל מסוכן לא יטפל ולא ירשה לטפל בתחום מפעלו בחומרים מסוכנים אלא על-ידי כוח אדם מיומן שעבר הכשרה מתאימה.

תקנות רישוי עסקים (מפעלים מסוכנים), התשנ"ג-1993

***4. תיק מפעל**

(א) בעל מפעל מסוכן יכין ויחזיק תיק מפעל לטיפול במקרי תקלות ותקריות העלולות להתרחש אגב תפעול מפעלו והעלולות להוות סכנה לבני אדם ולסביבה (להלן – **תיק מפעל**).

(ב) תיק המפעל יכיל את המידע והפרטים כלהלן:

- (1) תכנית המפעל ותיאורו, ובכלל זה פירוט של החומרים המסוכנים, סימונם ושיטות הטיפול בהם;
- (2) פירוט והגדרה של תקלות ותקריות העלולות לקרות אגב תפעול המפעל;
- (3) אמצעים קיימים במערכת הייצור למיגון מפני תקלות ותקריות כתוצאה מהתפוצצותם, התלקחותם, או פיזורם בסביבה של החומרים המסוכנים;

תקנות רישוי עסקים (מפעלים מסוכנים), התשנ"ג-1993

***4. תיק מפעל (המשך)**

(4) אמצעי בטיחות בתחום המפעל, לרבות אמצעי התראה, אמצעי נטרול, ציוד ומיגון אישי ומערך גילוי וכיבוי אש;

(5) תכנית היערכות של המפעל לטיפול בתקלות ותקריות כאמור בפסקה (2), שתכלול את אמצעי הנטרול הקיימים ואופן הפעלתם, פירוט כוח האדם המיומן לטיפול כאמור, תכנית עבודה להפעלת מערך כוח האדם והציוד, וכן פרטים בדבר דרכי קשר ודיווח לרשויות המוסמכות.

(ג) העתק תיק המפעל יימסר לרשות הרישוי ויעודכן מזמן לזמן.

תקנות רישוי עסקים (מפעלים מסוכנים), התשנ"ג-1993

* 5. דיווח על מצאי חומרים מסוכנים

בעל מפעל מסוכן יגיש לרשות הרישוי אחת לשנה, במועד שהיא תקבע ובמועדים נוספים בהתאם לצורך ולפי דרישתה, דין וחשבון ובו פרטים מלאים מעודכנים ונכונים על:

- (1) סוגי החומרים המסוכנים, כמויותיהם ואופן השימוש בהם;
- (2) פרטים על שינויים במערכת הייצור ובאופן השימוש בחומרים המסוכנים בתהליכי הייצור;
- (3) אופן אחזקתם של החומרים המסוכנים בתחום המפעל לרבות פירוט תנאי האחסון (כגון טמפרטורה ולחץ), סוגי האריזות, אמצעי ההפרדה בין סוגי חומרים שונים וכן פרטים בדבר אזור האחסון ודרכי אחזקתו, לרבות דרכי גישה;

תקנות רישוי עסקים (מפעלים מסוכנים), התשנ"ג-1993

* 5. דיווח על מצאי חומרים מסוכנים (המשך)

- (4) אמצעים קיימים במערכת הייצור למיגון מפני תקלות ותקריות כתוצאה מהתפוצצותם, התלקחותם או פיזורם בסביבה של חומרים מסוכנים;
- (5) אמצעי בטיחות בתחום המפעל, לרבות אמצעי התראה, אמצעי ניטרול, ציוד ומיגון אישי ומערך גילוי וכיבוי אש;
- (6) תיאור פליטות המפעל לסביבה, לרבות השפכים, הרכבם וכמויותיהם;
- (7) תקלות ותקריות שאירעו בתקופה שלגביה מוגש הדין וחשבון.

תקנות רישוי עסקים (מפעלים מסוכנים), התשנ"ג-1993

***6. תצהיר דו"ח**

(א) נכונות הדין וחשבון כאמור בתקנה 5 והפרטים הכלולים בתיק המפעל כאמור בתקנה 4, יאומתו בתצהיר של בעל המפעל.

(ב) רשות הרישוי תמציא העתק הדינים וחשבוניות ותיק המפעל, כאמור בתקנות 4 ו-5 לגורמים הנוגעים בדבר על פי דין, לבקשתם, ככל הנוגע לתפקידם ותחומי אחריותם.

***9. סייג למתן רשיון**

לא יינתן רשיון עסק למפעל מסוכן אלא לאחר שרשות הרישוי ודאה קיומן של הוראות תקנות אלה לשם הבטחת מטרות הרישוי כמפורט בחוק ולאחר שקיימה התייעצות עם הרשויות והגורמים הנוגעים בדבר בחתאם לחוק; נימוקי ההחלטה בדבר רשיון עסק כאמור יפורטו בכתב

ת י ק מ פ ע ל

- * תזכין ומסגרת תיק המפעל גובשו בוועדה בין-משרדית בהשתתפות משרדי העבודה, התמ"ס ואיה"ס; משטרת ישראל, שירותי כבאות והצלה, פיקוד העורף ומנהלי מחלקות רישוי עסקים.
- * יזכין על ידי אנשי מקצוע (מהנדסי תהליך, מכונות, כימיה) ממוני בטיחות ואיכות סביבה, בסיוע יועצים מקצועיים, תוך מעורבות והנחיה של הנחלת המפעל; עדיפות למעורבות של הרשויות.
- * על פי התקנות מכין בעל המפעל תיק מפעל והוא מעבירו לרשות הרישוי; חשיבותו העיקרית היא עבור המפעל, הנהלתו וצוות עובדיו כשהמטרה העיקרית היא מניעת אירועים.

ת י ק מ פ ע ל

- * אם בכל זאת חל אירוע, קיומו של תיק מפעל והפעלתו הנכונה תגרום למזעור משמעותי ביותר של נזקים למפעל, לעובדיו ולסביבתו.
- * מיועד לתת מענה לטיפול בתקריות ;
- * מהווה מסגרת של נתונים ופעולות המאפשרים הערכת מצב מקדמית ותכנון מראש של פעולות מתחייבות במקרה של אירוע ;
- * את הפעולות הנדרשות בתרחישי אירועים שונים יש לתרגל לפחות פעם בשנה ;
- * תיק המפעל הוא אחיד לכל המפעלים כדי לאפשר התמצאות מהירה לכל המעיין בו.

ת י ק מ פ ע ל ; ג ל י ו נ ו ת ב ט י ח ו ת פרק ב': נתוני עזר

- * 2. ריכוז גיליונות בטיחות – *MSDS* – של החומרים המסוכנים שבמפעל (לכל מפעל).

◀ גיליונות הבטיחות יהיו רק במתכונת שנקבעה בתקנות הפיקוח על העבודה

(גיליונות בטיחות, סיווג, אריזה, תיווי וסימון של אריזות), התשנ"ח-1998.

◀ תקנות אלה מנחות גם כיצד יש לארוז, לסמן ולצייד בתווית מתאימה כל חומר

מסוכן במפעל.

תקנות ארגון הפיקוח על העבודה (ניטור סביבתי וניטור ביולוגי של עובדים בגורמים מזיקים), התשנ"א-1990

✳ 1. הגדרות

✳ "סמנים ביולוגיים לחשיפה תעסוקתית" – (BEI)

(*Biological Exposure Indices*)

רמות ביולוגיות בגוף האדם, לרבות בדם, בפלסמה, בשתן ובאוויר הנשיפה, המהוות סף אזהרה ביולוגי לגבי חשיפת העובד לגורמים כימיים ופיסיקליים;

✳ "חשיפה משוקללת מרבית מותרת" – (TLV-TWA)

(*Threshold Limit Value Time Weighted Average*)

הרמה המשוקללת המרבית של גורמים כימיים ופיסיקליים באזור עבודתו של העובד אשר עד אליה מותרת חשיפה במשך יום עבודה של 8 שעות מתוך יממה;

✳ "תקרת חשיפה מותרת" – (TLV-C)

(*Threshold Limit Value – Ceiling*)

הרמה המרבית של גורמים כימיים ופיסיקליים באזור עבודתו של העובד אשר מעליה אסורות חריגות כלשהן בכל פרק זמן שהוא במשך יום העבודה;

תקנות ארגון הפיקוח על העבודה (ניטור סביבתי וניטור ביולוגי של עובדים בגורמים מזיקים), התשנ"א-1990

✳ "חשיפה מרבית מותרת לזמן קצר" – (TLV-STEL)

(*Threshold Limit Value Short Term Exposure Limit*)

הרמה המרבית של גורמים כימיים ופיסיקליים באזור עבודתו של העובד אשר עד אליה מותרת חשיפה של עד 15 דקות בכל פעם, לא יותר מ-4 פעמים ביום עבודה של 8 שעות מתוך יממה ובמרווח של 60 דקות לפחות בין פעם לפעם, ובתנאי שרמת החשיפה הכוללת ל-8 שעות עבודה ביממה תהיה נמוכה מרמת החשיפה המשוקללת המרבית המותרת;

✳ "רמת פעולה סביבתית-תעסוקתית" – (Action Level (AL)

רמה של מחצית החשיפה המשוקללת המרבית המותרת או מחצית תקרת החשיפה המותרת - לגבי הגורמים המזיקים הנקובים בתוספת הראשונה, שממנה ומעלה יש לערוך בדיקות סביבתיות-תעסוקתיות במקום העבודה;

תקנות ארגון הפיקוח על העבודה (ניטור סביבתי וניטור ביולוגי של עובדים בגורמים מזיקים), התשנ"א-1990

× 1. הגדרות (המשך)

× "עובד בגורמים מזיקים מסוימים" – עובד החשוף לאחד או יותר מן הגורמים המזיקים הנקובים בתוספת הראשונה, בריכוז העולה על רמת הפעולה הסביבתית-תעסוקתית, בעבודות ייצור, במעבדות ובמרכזים רפואיים, בעבודה חלקית או מלאה, במשך 30 ימים בשנה לפחות, אלא אם כן קבע מפקח עבודה אזורי תקופה אחרת;

× "בדיקות סביבתיות-תעסוקתיות" – ניטור סביבתי של גורמים מזיקים בידי בודק מעבדתי מוסמך לשם קביעת רמת החשיפה המשוקללת, רמת החשיפה לזמן קצר ותקרת החשיפה במקום העבודה.

תקנות ארגון הפיקוח על העבודה (ניטור סביבתי וניטור ביולוגי של עובדים בגורמים מזיקים), התשנ"א-1990

× 2. ביצוע ניטור סביבתי

× במפעל או במקום עבודה שבו עובדים בגורמים המזיקים המסוימים הנקובים בתוספת הראשונה יערוך המעביד בדיקות סביבתיות-תעסוקתיות בתכיפות של אחת לשנה לפחות . . .

× 4. ביצוע בדיקות טוקסיקולוגיות ביולוגיות

× בדיקות טוקסיקולוגיות-ביולוגיות אצל עובדים החשופים או עומדים להיות חשופים לגורמים כימיים ופיסיקליים יבוצעו אך רק בידי מעבדה לבדיקות טוקסיקולוגיות; תוצאות הבדיקות הטוקסיקולוגיות-ביולוגיות . . . תישמרנה במשך 20 שנה לפחות.

תקנות ארגון הפיקוח על העבודה (ניטור סביבתי וניטור ביולוגי של עובדים בגורמים מזיקים), התשנ"א-1990

* 5. ערכים מותרים

✠ החשיפה המשוקללת המרבית המותרת, החשיפה המרבית המותרת לזמן קצר, תקרת החשיפה המותרת והסמנים הביולוגיים לחשיפה תעסוקתית יהיו לפי המתפרסם בארצות הברית במחדורה האחרונה של הספר:

Threshold Limit Values and Biological Exposure Indices, ACGIH
(American Conference of Governmental Industrial Hygienists Inc.)

✠ הערכים, לרבות אלה שלא פורטו בתקנות לפי הפקודה, שנקבעו בתוספת השניה לגבי גורמים כימיים ופיסיקליים מסויימים או נוספים ובתוספת השלישית לגבי סמנים ביולוגיים לחשיפה תעסוקתית מסויימים או נוספים, יבואו במקום הערכים שבספר, לגבי אותם גורמים כימיים ופיסיקליים, ואותם סמנים ביולוגיים לחשיפה תעסוקתית.

תקנות ארגון הפיקוח על העבודה (ניטור סביבתי וניטור ביולוגי של עובדים בגורמים מזיקים), התשנ"א-1990

* תוספת ראשונה (תקנה 2):

גורמים מזיקים מסויימים המחייבים בדיקה סביבתית תעסוקתית אחת לשנה

פורמאלדהיד	אקרילוניטריל	מתיל מתאקרילט	ג - הקסאן
אתילן אוקסיד	מתיל אקרילט	דימתיל פורמאמיד	כלור
מתילן כלוריד	בוטיל אצטט	מתיל אתיל קטון	גליקול אתרים
ניטרוס אוקסיד*	סיבים מינרליים	מתיל איזובוטיל קטון	אבק של עצים, למעט של אורן
הלותן*	אמוניה	בנזואיל פראוקסיד	גלוטראלדהיד
איזופלוראן*	פחם שחור	אפיכלורוהידרין	הידרזין
אנפלוראן*	פנול	אתילן דיברומיד	1,4 - דיאוקסן
	כלורופורם	פחמן טטראכלורי	

* גזי הרדמה

תקנות ארגון הפיקוח על העבודה (ניטור סביבתי וניטור ביולוגי של עובדים בגורמים מזיקים), התשנ"א-1990			
* תוספת שניה [תקנה 5(ב)]: ערכים של חשיפה תעסוקתית מותרת לגורמים כימיים ופיסיקליים שונים מאלה שמופיעים בספר או נוספים עליהם			
הגורם המזיק	TLV-TWA	TLV-STEL	TLV-C
אסבסט לסוגיו	0.2 סיב/סמ"ק	—	—
טלק פתיתי: אבק כללי מרחף אבק בר-נשימה	4 mg/m ³ 2 mg/m ³	—	—
סיליקה גבישית: אבק כללי מרחף אבק בר-נשימה	0.3 mg/m ³ 0.1 mg/m ³	—	—
בנזן	0.6 ppm	—	—
ויניל כלוריד	1.0 ppm	—	—
עופרת אנאורגנית כללי נשים עד גיל 45	0.1 mg/m ³ —	0.3 mg/m ³ —	— 0.05mg/m ³

תקנות ארגון הפיקוח על העבודה (ניטור סביבתי וניטור ביולוגי של עובדים בגורמים מזיקים), התשנ"א-1990			
הגורם המזיק	TLV-TWA	TLV-STEL	TLV-C
עופרת טטרה מתיל/אתיל	0.05 mg/m ³	0.15 mg/m ³	—
פורמאלדהיד	—	—	0.3 ppm
קרינה מייננת			
איזופלוראן	2.0 ppm	6.0 ppm	—
האלותן	5.0 ppm	15.0 ppm	—
אתילן דיברומיד	1.0 ppm	3.0 ppm	—
אתילן אוקסיד	1 ppm	5 ppm	—
ארסן (זרניך): תרכובות אורגניות תרכובות אנאורגניות	0.2 mg/m ³ 0.01 mg/m ³	—	—
ארסין	0.05 mg/m ³	—	—
1,1,1-טריכלורואתן	200 ppm	350 ppm	—

תקנות ארגון הפיקוח על העבודה (ניטור סביבתי וניטור ביולוגי של עובדים בגורמים מזיקים), התשנ"א-1990		
TLV-STEL	TLV-TWA	הגורם המזיק
—	100 mg/m ³	קרוסין
—	0.5 mg/m ³	כותנה
—	1 סיב/סמ"ק	סיבים מינרליים (למעט אסבסט לסוגיו)
50 ppm	20 ppm	סטירן
0.02 ppm	0.005 ppm	איזוציאנאטים
—	0.2 mg/m ³	מתכות קשות(מתק"ש); אבק כללי מרחף
75 ppm	50 ppm	טולואן
—	0.04 mg/m ³	כספית מתכתית ואנאורגנית
0.03 mg/m ³	0.01 mg/m ³	כספית אורגנית : תרכובות אלקיל
—	0.1 mg/m ³	תרכובות אריל
6 ppm	2 ppm	אנפלווראן

תקנות ארגון הפיקוח על העבודה (ניטור סביבתי וניטור ביולוגי של עובדים בגורמים מזיקים), התשנ"א-1990			
*תוספת שלישית [תקנה 5(ב)] : ערכים של סמנים ביולוגיים לחשיפה תעסוקתית שונים מאלה המופיעים בספר או נוספים עליהם			
הגורם המזיק	החומר או המטבוליט	בדם	בשתן
זרחנים אורגניים/קרבימטים: טייסים עובדים אחרים	כולין- אסטרזה	80% מהרמה הבסיסית 70% מהרמה הבסיסית	— —
עופרת: כללי נשים עד גיל 45	עופרת עופרת	60 µg/100ml 30 µg/100ml	— —
ארסן (זרניך): אנאורגני אורגני	ארסן ארסן	— —	50 µg/gm Creatinine 200 µg/gm Creatinine
כספית	כספית אטאורגנית כללית	4 µg/100ml	100 µg/gm Creatinine
ניקל	ניקל	—	15 µg/lt.
בנזן	ח' טרנס-טרנס מוקונית	—	1.6 mg/lt.
טולואן	חומצה היפורית	—	2.5 mg/gm Creatinine

תקנות ארגון הפיקוח על העבודה (ניטור סביבתי וניטור ביולוגי של עובדים בגורמים מזיקים), התשנ"א-1990		
תדירות הניטור הסביבתי והבדיקות הרפואיות		
הגורם המסוכן	תדירות הניטור הסביבתי (חודשים)	תדירות הבדיקה הרפואית (חודשים)
עופרת	6	6
כספית	3	6
ארסן (זרניך)	6	12
אסבסט, טלק וסיליקה גבישית	3	12, גיל < 40 ; 24, גיל > 40
בנזן	3	6
ממסים ארומטיים: קסילן, טולואן, סטירן	6	12
פחמימנים הלוגניים	6	12
ויניל כלוריד	3	12
קרינה מייננת	12	12
איזוציאניטים – TDI, MDI	6	12 ; תפקודי ריאה – 6
חומרי הדברה	6	12
מתכות – קדמיום, ניקל, קובלט, מתק"ש	6	6
רעש מזיק	24	12

תקנות שירותי כבאות, (ציוד כיבוי במפעלי תעשייה או מלאכה), תשל"ב-1972

הגדרות

 "מפעל" – כמשמעותו בסעיפים 2 עד 9 לפקודת הבטיחות בעבודה (נוסח חדש), (תשל"ל-1970) ;

 "מפעל תעשייה" – מפעל לתעשייה או מלאכה ;

 "ציוד כיבוי" – ציוד, חומרים ומתקנים המשמשים לכיבוי דליקות ;

 "רשות כבאות" – כמשמעותה בסעיף 1 לחוק שירותי כבאות, תשי"ט-1959 (איגודי ערים או מחלקות עירוניות).

★ רכישה או השגה של ציוד כיבוי

בכל מפעל חייב הבעל או המחזיק לרכוש או להשיג ציוד כיבוי כמפורט בתוספת, ולהתקינו לפי הוראות רשות הכבאות.

תקנות שירותי כבאות, (ציווד כיבוי במפעלי תעשייה או מלאכה), תשל"ב-1972; תוספת

הגדרות

☐ "מפעל תעשייה זעיר" – מפעל תעשייה שמעסיק במשמרת הראשית עד

50 עובדים;

☐ "מפעל תעשייה בינוני" – מפעל תעשייה שמעסיק במשמרת הראשית 51 עד

200 עובדים;

☐ "מפעל תעשייה גדול" – מפעל תעשייה שמעסיק במשמרת הראשית מעל

ל- 200 עובדים.

☐ "לקיח" – חומר אשר טמפרטורת ההתלקחות שלו נמוכה מ- 100°C ;

☐ "בעיר" – חומר אשר טמפרטורת ההתלקחות שלו בין 100°C לבין 800°C .

☐ "בלתי בעיר" – חומר אשר טמפרטורת ההתלקחות שלו גבוהה מ- 800°C .

☼ "טמפרטורת התלקחות" – הטמפרטורה בה יתלקח החומר מעצמו באוויר.

(Fire Point)

תקנות שירותי כבאות, (ציווד כיבוי במפעלי תעשייה או מלאכה), תשל"ב-1972 תוספת, חלק א' - הגדרות

☼ מפעל תעשייה –

▲ מפעל תעשייה זעיר אשר משתמשים או מחסינים בו חומר גלם מוצק או

נוזלי, בלתי בעיר או בלתי לקיח, או שהמוצר המוגמר שלו, מוצק או

נוזלי, בלתי בעיר או בלתי לקיח.

**תקנות שירותי כבאות, (ציווד כיבוי במפעלי
תעשייה או מלאכה), תשל"ב-1972
תוספת, חלק ב' - הגדרות**

✻ מפעל תעשייה -

- ▲ מפעל תעשייה זעיר אשר משתמשים או מחסינים בו חומר גלם מוצק או נוזלי, בעיר או לקיח, או שהמוצר המוגמר שלו מוצק או נוזלי, בעיר או לקיח.
- ▲ מפעל תעשייה בינוני אשר משתמשים או מחסינים בו חומר גלם מוצק או נוזלי, בלתי בעיר או בעיר, או שהמוצר המוגמר שלו מוצק או נוזלי, בלתי בעיר או בעיר.
- ▲ מפעל תעשייה גדול אשר משתמשים או מחסינים בו חומר גלם מוצק או נוזלי, בלתי בעיר ובלתי לקיח, או שהמוצר המוגמר שלו מוצק או נוזלי, בלתי בעיר ובלתי לקיח.

**תקנות שירותי כבאות, (ציווד כיבוי במפעלי
תעשייה או מלאכה), תשל"ב-1972
תוספת, חלק ג' - הגדרות**

✻ מפעל תעשייה -

- ▲ מפעל תעשייה בינוני אשר משתמשים או מחסינים בו חומר גלם מוצק או נוזלי, לקיח, או שהמוצר המוגמר שלו מוצק או נוזלי, לקיח;
- ▲ מפעל תעשייה גדול אשר משתמשים או מחסינים בו חומר גלם מוצק או נוזלי, בעיר או לקיח, או שהמוצר המוגמר שלו מוצק או נוזלי, בעיר או לקיח.

תקנות שירותי כבאות, (ציווד כיבוי במפעלי תעשיה או מלאכה), תשל"ב-1972; תוספת

2. ציווד כיבוי (ציווד חובה - דרישות בסיסיות)

▲ ברזי כיבוי חיצוניים 3" - בקרבת הכניסות הראשיות למפעל - לשימוש של שירותי הכבאות;

▲ ברזי כיבוי פנימיים 2" - סביב חזיתות בנין במפעל תעשיה כשהמרחק ביניהם 60 מטר;

▲ זרנוק כיבוי ומזנק כיבוי - בקרבת כל ברז כיבוי 2" ו- 3" יותקן ארון לציווד כיבוי שיכיל:

• 2 זרנוקי כיבוי 2" באורך 15 מ';

• 1 מזנק כיבוי 2", מסוג סילון ריסוס, שנחירו בקוטר 8 מ"מ;

▲ גלגילון כיבוי - בכל מקום בבנין של מפעל תעשיה, שרשות כבאות אישרה שמסוכן או מזיק שיהיה בו ברז כיבוי פנימי 2", יותקן גלגילון כיבוי 3/4" באורך 25 מ'.

▲ מספה כיבוי מסוג אבקה יבשה - בכל מפלס בבנין של מפעל תעשיה יותקן מסף כיבוי מסוג של אבקה יבשה בגודל 6 ק"ג.

תקנות שירותי כבאות, (ציווד כיבוי במפעלי תעשיה או מלאכה), תשל"ב-1972; תוספת

2. כמויות מים נדרשות

▲ ברז כיבוי חיצוני 3" - אספקת המים תהיה בכמות של 400 ל"ד', ובלחץ של 4 אטמוספרות;

▲ ברז כיבוי פנימי 2" - אספקת המים צריכה לאפשר הפעלת 3 ברזי כיבוי בבת-אחת, בכמות של 250 ל"ד' בכל אחד, בתנאי שהלחץ לא יגדל מ-7

אטמוספרות ולא יקטן מ-2 אטמוספרות;

▲ גלגילון כיבוי 3/4" - אספקת המים תהיה בכמות של 45 ל"ד'.

**תקנות שירותי כבאות, (ציווד כיבוי במפעלי
תעשייה או מלאכה), תשל"ב-1972; תוספת**

3. * תוספת ציווד כיבוי וסידורי כבאות

▲ רשות כבאות רשאית לפי שיקול דעתה, וחייבת לפי הוראות המפקח, להורות בכתב לבעל או למחזיק של מפעל תעשייה להוסיף ציווד כבאות מהסוג שנקבע בתוספת, ורשאית רשות כבאות להורות בכתב על נקיטת סידורי כבאות נוספים במפעל תעשייה, כמשמעותו בחלק ג' של התוספת, כמפורט להלן:

3. * סידורי כבאות נוספים במפעל תעשייה (תוספת; חלק ג')

- ▲ התקנת מערכת אוטומטית לגילוי אש, חום או עשן;
- ▲ התקנת מערכת אוטומטית לכיבוי באמצעות מים (ספרינקלר), קצף, אבקה או האלון;
- ▲ התקנת מערכת קשר אלחוטי או קווי לרשות הכבאות;
- ▲ התקנת תאורה להתמצאות ולצרכי אזעקה;
- ▲ התקנת מערכת כריזה ואזעקה.

**תקנות שירותי כבאות, (ציווד כיבוי במפעלי
תעשייה או מלאכה), תשל"ב-1972; תוספת**

*** ערעור על הודעת רשות כבאות –**

בעל מפעל או המחזיק בו שקיבל הודעה בכתב מרשות כבאות על נקיטת סידורי כבאות נוספים, כמפורט בתקנה 3, רשאי לערער עליה לפני המפקח תוך 30 יום מקבלת ההודעה.

*** החזקת ציווד כיבוי – ציווד כיבוי, המותקן לפי תקנות 2 ו-3, יוחזק על ידי הבעל**

או המחזיק במצב תקין בכל עת.

